

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

ÉVI ÁRÁNAK ÉS VIDEKEN EGY ÓRA 3000 KORONA
EGY SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Megdermedt március

(kb.) Havat kavár a síkongó téli vihar s könnyesre márt szemünk előtt kesernyés víziók keringenek a márciusi hófúvásban. Üres és fagyosan szürke a látóhatár körös körül, de a metsző szél meg-megtépi a reménytelen-nehez kárpitot s feltűnedeznek az idők többé már el nem érhető tulsó partjáról március idusának régmúlt úde képei...
... im, kisdíák-magunk. Az arcunkat melegen simogatja a kikelet sugár áradása, a gondtalan szemekben valami nagy-nagy élmény visszfénye tündököl. Ünnepi zekénkre gyönyörű selyemszallagot illesztett a puha anyai kéz s ez a szent háromszin, a tavasz diadalmos trikolorja, oit lenglobog a város minden utcáson. Magyar mámor lúktat a nyiladozó fiatal elmében: hisz dörögnek az éljenek a sok sokadalomban, zeng a Kossuth-nóta. A szobor alatt daliás kardos, magyarruhás diák csattogva röpi az égnek a Talpra magyart. A diszteremben forró lelkesedés bizserg végig a fiatal ereken; az önképzőkör elnök ur ajakán felhangzik ujfent apáink büszkesége: szabadság, egyenlőség, testvériség.

A szabad sajtó... És mire a kollegiumi zenekar rázendít a Rákóczi-indulóra, riadót ver ezer fiatal szív március idusán.

Igy volt. Talán most is így lesz. És ma, a magyar ujjászületés e szimbolikus ünnepének előestéjén mégsem tudunk fentartás nélkül örülni. Nem a téli szél okozza, amely gunyosan súvít a pillanatokra elalélt tavasz fölött. Nem is az évek szálltak el, hanem a *ő-ténelem* suhogtatja fölöttünk sötét szárnyait.

Alig egy évtized pergett le azóta, hogy ezer és ezer diák indult nótásan, kokárdával, virágosan, tele márciusi tüzzel, márciusi hittel a világháború forgatagába. Élet, vér, egészség: mi könnyen, bőkezűen, pazarolva adtuk a hazáért. Hiszen telítve volt a lélek két generáció gyönyörű illúzióival: a szabadság, egyenlőség, testvériség ideáljaival.

Es négy esztendő hősi epopeijája után itthon a gyalázat, hitszegés, az árulás, a borzalmas felebreaes várt mindannyiunkra.

A szabadság harsonásából véres, aljas, özö zsarnokok, gyáva hóhérok vedlettek elő. Az egyenlőség privilégiumává lett az öncélu, szennyesen kapzsi, felülkerekedésében újból idegenné lett jövevényeknek. A testvériség álmát három millió magyar rabmártírúrával fizették. És a többi ideál? A szabad sajtó? Széchenyi szavai rémlenek fel előttünk:

... és éljünk csak a sajtóval, mely magában a lehető legjobb, de alkalmazása által a lehető legrosszabb is lehet, minden cél és határ nélkül. És engedjük csak, mikép azzal mindenki kénye-kedve szerint élhessen... *ugy lesz köztünk elég, kinek kezében a sajtó, ezen legszébb emberi jog, a gyilkosnak gyl-*

kándl, gyujtogatónak lanócdndi nagyobb dtokká fog válni...

Hogyan ünnepeljünk hát. Mit ünnepeljünk. Miért ünnepeljünk? Hetvenhat év szüntelen üres reménykedése nem hasít véres gunnyal az elsodort ország pária-fiainak agyába? Hát szabadok vagyunk e trianoni csonkaföldön. Egyenlők? Mikor minden hatalom és dicsőség azok kezében van, akiket március szent mámorában egy magyarított név, pár magyar frázis árán keblünkre öleltünk. Avagy a testvériség, a szabadságjogok emlegetésén ki nem látja a szabadkőmives oduk homályos árnyait, kinek nem ordít a fülébe a tudat az októberi lázadás és a proletárdiktatura tanulságai után, hogy *hazúdnak, dtkozottul, galddul hazúdnak*, akik ellopták, elsajátították, saját hasznukra kamatoztatták a mi márciusi ideáljainkat.

...Holnap újra ünnepel az ifjuság. Ünnepi másfél emberöltő előtt volt ifju magyarok dicsőséges csele-

detét. Mert azóta ifjan mit sem cselekedtünk, amiért ünnepet ülhetne az utókor. A balga hőstett nem érdemli meg az emlékezést.

... Hiszem és vallom, hogy ez az új magyar generáció jobb, keményebb, magyarabb, mint mi voltunk. A mi tragédiánk, a mi meghasonlásunk árán lett azzá.

És hozzátok szólok ezért, édes diáktestvéreim. Nektek nem szabad egy ünnepeletnek, mint mi cselekedtünk. Ne engedjétek, hogy szép szavak mákonyának üres mámorában puffogjon el ünnepi felbuzdulástok. Nézzetek édesapátok gondbarázdálta homlokára, édesanyátok korán öregedett szent szenvedő arcára. Nézzetek végig az elrabolt magyar földön. Mindezt elünnepeltétek velünk.

Legyen a ti ünnepeitek a magabizalls számotvető napja. Kegyetlen megtorlás a, irgalmatlan faji öntudatra tegyetek ez órákban fogadalmat. Ne a szép szavak üres bal-

lonjaira kapaszkodjatok fel, de gondoljatok rettentő köteleességeitekre. Ne bombasztokra vegyetek ösztönzést, hanem példaadásért nézzetek arra a friss debreceni sirra, amelynek elpihent néma lakója egy nagy történelmi név *terhével* két keze munkájával foglalta vissza ősei földjét s körterhelte hajlott korában is csak egy ideált ismert és ez: *a magyar munka*.

Más ünnepeink nem lehet nekünk. S te ünnepi szónok, akinek egy órára kezébe adatott a hajlítható ifju lélek, el ne felejtőd, — Isten színe előtt számolsz ezért, — hogy az összes frázisokat már elmondottuk és elmondták apáink virágos könnyelműséggel.

A legnagyobb magyar parancsát hirdesd és ne tetszetős, elcsépelet, profanizált jelszavakat. Mert ettől a végzet kijelölte ifjuságtól többet várunk, mindent várunk, ujmárciust várunk:

„A tett az első, a szó második!”

Leérkezett az OFB-nak a házhelyrendezés ügyében hozott ítélete

Egyelőre csak a szabályozási vonalon kivülieső telkeket váltották meg Eirendelték a megváltást a szabályozási vonalon belüleső házhelyekre is

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város gazdasági felügyelőségéhez szombaton délelőtti leérkezett az OFB. ítélet, amel et a debreceni házhelyrendezés ügyében hozott. Az OFB. február 11-en tárgyalta le a debreceni házhelyrendezés ügyét, a melyben ugyanakkor meghozta az ítéletet is. A debreceni házhelyigénylők bizonyára nagy örömmel és megelégedéssel fogadják ezt az ítéletet, mert így már semmi akadály sincs annak, hogy a házhelyek kiosztása megtörténjen és megkezdődjenek az építkezések, melyekre a tisztviselők házépítő szövetségének közbejöttével és egy esetleges állami kölcsőnnel alkalom nyílik.

Az OFB ítélete

1. A különböző helyrajzi számok alatt megjelölt Debrecen város tulajdonát képező és összesen mintegy 125 hold területű ingatlan, mely általában Nyulás néven ismeretes.
2. Ugyancsak Debrecen városának összesen 24 hold 444 négyszögöl területű „Epreskert” elnevezésű ingatlanát, illetőleg ennek azt a részét, a mely a becsatolt vázrajzon meg van jelölve.
3. Klein Lajos és felesége, Hercz Julianna tulajdonát képező, a hajdusámsoni ut mellett 8 kat. hold 1236 négyszögöl területű ingatlanát.

Kik kapnak házhelyet?

A Nyuláson megváltott 152 hold területű ingatlanból — a becsatolt kimutatásban névszerint felsorolt — 386 hadirokkant és hadiözvegynék, 20 földnélküli mezőgazdasági munkásnak és 137 községi alkalmazottnak, tehát összesen 543 jelentkezőnek juttat az ítélet egyenként 300 négy-

szögöles házhelyet és kiköti, hogy a megváltott terület husz százalékát közterületre kell fordítani.

Az Epreskertben megváltott 25 hold 444 négyszögöl ingatlanból a becsatolt kimutatásban névszerint felsorolt 85 hadirokkant és hadiözvegynék és 15 községi alkalmazottnak juttat egyenként 400 négyszögöles házhelyet, melyekből azonban le kell vonni az utakra és közterületekre szükséges részt.

Klein Lajos és Hercz Juliannától megváltott, a hajdusámsoni ut mellett fekvő 8 hold és 1236 négyszögöl ingatlanból a külön kimutatásban névszerint felsorolt 39 hadirokkant és hadiözvegynék juttat egyenként 300 négyszögöles telket a közterületekre vonatkozó fent már ismertetett kikötések mellett.

Intézkedés a költségekről

Az Országos Földbirtokrendező Biróság elrendeli, hogy a tárgyalást vezető bíró a felek között kísérelje meg az egyezséget a házhelyek árára, az ár megállapításának elhalasztására s az utóbbi esetben fizetendő évi járadékra nézve. Abban az esetben, ha az arra vonatkozólag megegyezés nem jönne létre, ugy az OFB fog dönteni.

Amennyiben a jogosultak az elhelyezkedésre nézve sem tudnának megegyezni, ugy a csoportok sorrendjében az egyes csoportokon belül sorsot kell húzni, avégből, hogy a házhelyhez jutók a kiadandó házhelyek közül sorsolásuk sorrendjében választhassanak.

Elrendeli az ítélet, hogy ha az eljárás során olyan vitás kérdések merül-

nének fel, melyekben nem lehet megegyezést létesíteni, akkor azokat az Országos Földbirtokrendező Biróság elé kell terjeszteni. Kimondja az ítélet azt is, hogy az eljárás költségei a házhelyhez juttatott egyenekel terheli. — *Epp ezér be kell szedni az országos földbirtok rendező alaptól előlegezett költségek általánya f-jében a hadirokkantaktól, hadiarvaktól és hadiözvegyeiktől 2 pengőt, a többiektől 3 pengőt, a végrehajtással járó összes költségek fejében pedig házhelyenként 12 pengőt.*

További eljárás a szabályozási vonalon belül

Rendkívül érdekes és nagyjelentőségű az OFB ítéletének alább következő része, amely szóról szóra a következőket mondja:

Az Országos Földbirtokrendező Biróság elrendeli, hogy mindazon érdeemes jelentkezők részére, akik ezzel az ítélettel házhelyhez juttatva nem lettek, a megváltási eljárás tovább folytatassék a tárgyalás foganatosításával dr. Vársárhelyi Béla kir. törvényszéki tanácselnököt azzal bizza meg, hogy Debrecen sz. kir. város szabályozási vonalonbelül lévő alkalmas ingatlanokra vonatkozólag a szabályszerű tárgyalást folytassa s tegye meg arra vonatkozó javaslatát, hogy a meg szükséges házhelyekre, mely ingatlanok váltásának meg és kik, mely ingatlanból mekkora területű házhelyhez jussanak.

Az ítélet indokolása

Érdekes az ítélet indoklása is, amelyben a következő megállapításokat teszi az OFB. Debrecenben a tárgyaló bizottság megállapítása szerint 3211 érdeemes jelentkező házhelyszükséglete

vár kielégítésre. Minthogy a város a ház helyeknek a szabályozási vonalon belül való kijelöléséhez nem járult hozzá, a tárgyaló bizottság a szabályozási vonalon kívül fekvő s a rendelkezés részben megjelölt ingatlanokat találta ház helyekre alkalmasnak s hozta javaslatba ama jelentkezők részére, akik ide kérték elhelyezésüket. Egyben javasolta, hogy a további szükségletre a Nagyerdőn mintegy 140 hold megváltassék. A város különösen a Nagyerdőből való megváltás ellen tiltakozott, majd hozzájárult inkább ahhoz, hogy a ház helyek a szabályozási vonalon belül jelöltesse ki. Az OFB indokoltan találta, hogy a

csekélyebb vagyoni erővel rendelkező egyének részére a ház helyeket a szabályozási vonalon kívül már most kiadja, mert hiszen ezek a belsőégi telkek magasabb árat ugyanis képtelenek lettek volna megfizetni. Azok érdekében, akik még ház helyhez juttathatók nem voltak, az eljárás folytatását kellett elrendelni, mert a város a szabályozási vonalon belül lévő területeknek ház helyekre való felhasználásához később hozzájárult és ezek a kérelmezők olyanok, akiket életbivátság a város belterületéhez köt s így szükséges, hogy a város központjához minél közelebb eső helyen lakjanak.

A jog- és pénzügyi bizottság állást foglalt a lakások felszabadítása ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jog- és pénzügyi bizottság legutóbb tartott ülésén foglalkozott azzal a feltevésrel, hogy a város hangu beadvánnyal, amelyet *Suhajda József* és társai adtak be abból a célból, hogy a város közgyűlése felirattal kérje a kormánytól

a lakások teljes felszabadítását.

A jog- és pénzügyi bizottság ebben a kérdésben azt az álláspontot foglalta el, hogy a mai viszonyok között még teljesen lehetetlen teljesen felszabadítani a lakásokat. Ez

vonatkozik különösen a kislakásokra, melyeknek bérleti nem tudnak megfizetni az egyes háztulajdonosok által követelt horribilis béreket. Eppen ezért a jog- és pénzügyi bizottság olyan értelmi javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, hogy

legfeljebb csak a nagylakások forgalmának felszabadítását kéri a kormánytól.

Később, ha a viszonyok javulnak, sor kerül arra is, hogy az általános szabadlakásforgalom engedélyezését kéri.

Az országos postásszövetség háromemeletes szanatóriumot épít a szoboszlói csodaforrás mellett

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajdusoboszlói csodaforrás erejű gyógyforrás iránt országsszerte a legnagyobb érdeklődés mutatkozik s úgy látszik, hogy a fürdőtelep ügye is a legjobb uton halad a megvalósulás felé. Arról már beszámoltunk, hogy dr. *Láng Sándor* a mindenfelé ismert kiváló orvos hatalmas szanatóriumot akar Hajdusoboszlón létesíteni. — Most ismét egy nagy győztes létesítéséről adhatunk hírt.

Az elmúlt napokban Hajdusoboszlón járt a *Postások Országos Szövetségének* négy vezető tagja és ott *Szilágyi Bernáttól*, a forrás közelében megvá-

sárolta egy 700 négyszögletes telket, amelyen a legközelebbi időkben belülről

3 emeletes gyönyörű szanatóriumot fognak berendezni.

A *Postások Országos Szövetségének* megbízottai bejelentették, hogy hasonló tervekkel foglalkoznak a postások jogi mérnöki szakcsoportjai ezek is üdülői telepet akarnak létesíteni.

Egyszóval most már minden remény megvan arra, hogy

Hajdusoboszlón egy hatalmas fürdőtelep épül ki

s a csodaforrás erejű gyógyvizet megfelelően kifogják használni.

Magyar diákok utján

Irtá: *Liszt Nándor*

(A piarista diákszövetség március 7-iki matináján szavalta dr. Kovássy Miklós.)

Boruljatok le fáradt, vén diákok,
Borulj a földre álmódó magyar:
Zengő szavammal új erőt kiáltok,
Ujult erőt, mely új csodát akar.
Szívem falán s a lelkemen keresztül
Elébe áll egy régi kis diák,
Ork tavaszának szent imája rezdül,
Titkok, szerelmek, szűz melódiák:
Pöttön fiucska, gyermekarcu másom,
Tavaszzanyiló, februári fény,
Te légy az első, nagy megálmódásom:
Anyám reménye, iskolás legény.
Ers a lelked, amde szólni nem mer,
Kicsiny szived még reszkető virág
S ott áll a kertész: — kalazanti ember:
Szemén az élet végtelen világ.
O lez az élet, szent elindulásod,
Gyujtó világ az élet árnyain,
Lelked szavát az ő szívébe ásd
S repülj tovább, a lélek szárnyain.
Repülj tovább kis gyermekéleteddel
S a régi dalt, ha újra hallanád:
Zengjed, fiacskám, zengő énekeddel
A *Veni sancte* örök dallamát...

(Háttérben megelevenedik Kalazanti Szt. József híres oltárképe a pirosruhás gyermekkel. Távolról a *Veni sancte* hangjai hallatszanak.)

Szeptember... ősz volt, álom ült a fákon,
Titkos, nagy ősi álmódás:

Arany színét még most is, újra látom
S fölüljása zengő és csodás.
Látok virágot, sárguló mezőket,
Diákmosolyt és gyermekkönyveket.
Lélek tüzeben bus szeretkezőket:
Ifjú reményt és ócska könyveket.
Hallom szavát a szerzetes tanárnak,
Ki megmutatta azt az egy utat,
Hol lsten-álmok lelkesülve járnak
S örökön ég a magyar öntudat.
Hallom szavát és most is újra látom
Arcán az égő, tiszta szemeket:
„Ragadjon lelked, édes kis diákom.
„Krisztus tüzen a hazaszeretet.
„Ragadj lsten, élet és imádat,
„Röpülj az álmok csöndes kék egén
„Shalkan, szeliden mondjal szép imákat
„Magyar szerelmed ősi énekén...

(E szavaknál fölcsendül a „Boldog Asszony, Anyánk” kezdetű régi Mária-ének és megjelenik egyaloktól övezve Patrona Hungariae alakja.)

Repülj tovább kis álmódó diákom,
Ne érjen átok, földi félelem:
Amott, a régi, szent történelemon
Lángot vetett a vén történelem.
Ers hitednek izzó tűzparázs
Minden titoknak utján elvezet
S a Dugonicsok büvölő varázsa,
A feltörekvő, tiszta nyelvezet,
Ifjú erők és forró álmódások,
Virágos utak, titkos állomások
S repülj elől, te, vágató madár,
Repülj diákom, új világom őse

A sikkasztó Lambing János ügye áprilisban kerül főtárgyalásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Firenzében letartóztatott *Lambing János* volt gazdasági főhadnagyot szombaton délelőtt dr. *Lengyel Zoltán* katonai vizsgálóbíró, hadbíró főhadnagy a Péterfia-utcai katonai fogházból maga elé vezettette és ismételt

részletesen kihallgatta.

Ez a legutóbbi kihallgatás *Lambing* az olasz hatóságok kezére jutásának a körülményeit tartalmazta. A milliárdos sikkasztó előadta, hogy Firenzében igen szegényesen élt, az egri ingatlan vétele után a fennmaradó pénzből egy

penziót vásárolt,

a többi még megmaradó összeget pedig a bankba helyezte el. Mintegy három hónappal ezelőtt került a firenzei rendőrség kezei közé, azonban állandóan egészségtelen és nedves börtönökben ült és

kiadatási eljárását emiatt ő maga is sürgette.

A vizsgálóbírói kihallgatások befejezése után ügye átkerül a honvédelmi ügyészséghez, ahol, ha valami közbe nem jön, a főtárgyalás már a legnagyobb valószínűség szerint már a jövő hónapban meg lesz tartva.

Agyagfalvi Hegyi István és Murgács Kálmán irredenta estélye Debrecenben

Március 21-én lesz a Zenede dísztermében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar irodalom két közismert, kiváló tehetségű reprezentánsa látogat el Debrecenbe március 21-én, vasárnap

Agyagfalvi Hegyi István és *Murgács Kálmán*

személyében, akik a városi zeneiskola hangversenytermében vasárnap este nagyszabású, magas művészi nivóú irredenta-estélyt tartanak a város hazafias, magyar közönségének.

Agyagfalvi Hegyi István nevét már jóformán minden ember ismeri a csonkaországban. A lángelkű székely költő izzó hazaszeretettől, acélos nagy magyar akarattól áthatott versei csodálatos erővel

élesztetik és biztatják a magyar szívekben a biztos reménykedés lángját,

míg máshol vérző fájdalommal ostromozza a kishitű, csüggedő lelkeket. Tösgyökeres, tiszta magyar veretű versei irodalmi körökben is mindenkor a legnagyobb elismeréssel találkoznak s a „Magyarország” és a

„Napkelet” olvasott hasábjain igen gyakran látnak napvilágot.

Az irredenta-estély másik illusztris szereplője *Murgács Kálmán*, az országsszerte jól ismert dalköltő, aki lángoló hazaszeretettel teljes szívvel fakadt igaz magyar dalaival keltett feltűnést s ma már mondhatni

mindenütt éneklük az ő szép, meleg nótáit.

Tele vannak ezek édes, reményteljes bizakodással, hittel a nagy magyar jövődöbe, majd pedig mélységes fájdalommal a szent hazaszomorú, meg nem érdemelt sorsa miatt.

Ez a két férfi most reményeket keltve, csüggedő magyarokat vigasztalva, szíveikbe törhetetlen hittel öntve járja be a csonka országot s vasárnap

a debreceni magyarság vendégei lesznek,

amely már lázas türelmetlenséggel várja a gyönyörűnek ígérkező, nagyszabású irredenta estélyt.

Es nézzed ott a küzdő sereget
Dicső harcoknak piarista hőse,
A branyiszki hazaszeretet:
Erdőssy Imre vivja már a harcot!
„Fiuk! Utánam! lsten véletek!”
S kezebe tart egy intő Krisztus-arcot.
A megfeszített magyar életet!

(A versrészletet kísérő zene az utolsó szavaknál harci indulóba csap át s a következő élőkép Erdőssy Imre piarista papot ábrázolja, amint Branyiszkónál keresztrel a kezében a vörössipkásokat vezeti.)

Ez volt a példa... új csodák születtek,
Föltámadott a régi hős világ,
Ork hatalmak veszes tort ülettek
S utjára kelt a sok magyar diák.
Tizenhatéves gyermek óriások,
Piros kis arckok, tágranyilt szemek,
Kelő szerelmek, szűzen glóriások,
Gyujtó tüzek, ha fölmelegszenek...
Győzelmi dal vagy bus halottas-ének,
Zengő dicséret, vérvéres halál
Magyar diákok halott seregének
Sirhantja mellett büszkén szalutál.
Sibériában alszik már az osztály,
A másik osztály délvidékre ment:
Virágot érlel most a szép olasz táj
Es alszik ott a halott regiment.
Ne sejtse lelkük élet elmúlását,
Ha messi tájak bus harangja zeng:
Virrasztja szívük édes álmódását
Sirjuk felett a kalazanti szent.

(Élőkép: idegen országot szélén, háborus romok között nagy bádög-feszület. Előtte tárdipel és imádkozik Kalazanti szt. József.)

Boruljatok le fáradt vén diákok,
Borulj a földre álmódó magyar:
Zengő szavammal új erőt kiáltok,
Ujult erőt, mely csodát akar.
Hulló, sötét, nagy átkos éjszakában
Vihar cibálja iskolám falát,
De tul, az élet zengő, mely szavában
Halljátok-e az új csodák dalát?
Halljátok ezt?

(Messziről gyere erősödve hallatszik a cserkész-induló.)

— A cserkészek dalolnak:

Kicsiny diákok, pöttön emberek.
Övék az élet és övék a holnap,
A fölkelő nap és a tengerek...
Magyar jövődö... Ugy hiszek tebened
Tavaszzanyiló, februári fény!
Hurra fiuk! Az élő végtelennék
Ers a lelke, bátor és kemény
Es átkozott lesz, aki megtagadja
Ers hitünknek élő igazat:

Erdőssy Imre kis derék csapatja
Megszéri még a szent magyar hazát!

(Midőn a függőy utójára szétgördül, a színpadon Magyarország átvilágított címere látható. Mellette és előtte fesses vigyázban tiszteleg a debreceni piarista főgimnázium 147. sz. Erdőssy Imre cserkészcsapatja és a cserkészek indulóját énekl.)

Gidófalvy Elemér a debreceni csendőrkörület új parancsnoka

(A Hajdúföld tudósítójától.) Horthy Miklós kormányzó március 2-án kelt magas elhatározásával a debreceni csendőrkörület új parancsnokául

Gidófalvy Elemér

csendőresredest nevezte ki, aki új beosztását már el is foglalta.

Gidófalvy Elemér ezredesben a csendőrkörület egy igen erővel és

erőskezű új parancsnokot kapott, akinek már eddig is

elévülhetetlen érdemei vannak

a debreceni csendőrkörület nagyrányú fejlesztése és ujjaépítése terén. Parancsnokká történt kinevezése nemcsak a csendőrkörületben, de általában mindenütt a legnagyobb örömet és megelégedést keltette.

A MANSz „Erzsébet” női karának nagysikerű dalestje

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Szombaton este 8 órakor tartotta a MANSz kebelében alakult Erzsébet női kar az Albert tényesen átalakított éttermében első nyilvános hangversenyét. A negyzedben egybegyűlt előkelő közönség szintűt megöltötte a nagytermet.

A műsort a Tiszvisei zenekar nyitánya nyitotta meg, mely után

Ollinger Bélané

a MANSz agilis és fáradhatatlan szorgalmu ügyvezető elnöke, izzó hazaszeretettől lángoló szép és tartalmas beszédben mutatott rá a MANSz egy újabb alkotására, a női énekkarra, melyet a közönség jóindulatába ajánlott.

Valóban szép eredmény és ritka dolog tiszta nőikart alakítani. Alig van az országban egy-kettő. Az 56 tagot számláló nőikar Pálffy Lajos karnagy vezetése alatt derekas munkát végzett el,

méltán rászolgált a sok tapásra, mellyel a közönség nem takarékoskodott. Elődebbük fényesen sikerült.

Minden szólama jó, de különösen nagy értéke az alt, mely a női karoknál gyenge szokott lenni. A szólamok arányosak s viszonylagosan jók. Még sokat várunk tőlük. Pálffy karnagy alapos munkát végzett.

Különösen szép volt a Petőfi Dal-körrel együtt énekelt Demény: Szerenád, A szélő és Brahms: Bölcsődala. Szilágyi Ibolyka és Gardó Ibolyka egy szép magyar kettőst táncoltak.

Dr. Ojász Vilmosné és Palotay Lajos egy duettet énekelték. Dr. Ojászné csengő, tiszta sopranja s Palotay szép tenorja kellemesen érvényesültek.

Utána a „Meseherceg” vigjátékot Trencsényi Gyula, Mészáros Mancsi, Scheppel László, Erdélyi József és Vizely Rozsika játszották szépen, ugyesen s sok derűt csaltak az arcokra.

Műsor után tánc volt a reggeli órákig s a közönség egy élvezetes és szép est emlékével térték otthonukba.

Ujabb 40 milliárd nemzeti ajándék rosszul spekuláló zsidóknak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Többeszi beszámolóinkból ismeretes, hogy az ország kárára spekuláló Bacher malom vezérért valóságos vesztésre 130 milliárdot és hitel alakjában is ugyanannyit dobott ki az állam az adózók pénzéből a Victoria malom bárói vagyonának megmentésére. A Concordia malom konzernen keresztül Hönich malomvezér 50 milliárdnyi kárt okozott, amelyet szintén nem az érdekelt Hatvani-Deutsch báró család fog megfizetni. „Amikor látjuk, hogy az u. n. „illetékes tényezők” milyen készséggel sietnek a faji töké megmentésére: eszünkbe jut az a sok derék keresztény vállalkozás, amelyet veszni hagytak, pedig a jelenleg feláldozott összegek századrésze is elég lett volna ezeknek talpraállítására. A csengő aranykoronában kapott s rongy papírbán visszafizetett állami juttatások, a valutaüzletek monopoliájain, a tőzsdéi mesterségesen terjesztett konjunktúrán magukat nagygyá hízalt faji vállalatok most a konjunktúra mulásával

tervezőleg áttértek egy igen jól jövedelmező és biztos üzletre. Szánataiják magukat az állammal.

Most éppen a Budai-Goldberger és Madarassy-Beck „báró” családok fiókbankjának, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztárnak — hogy szakszerű liberális meghatározást használjunk — sikerült az államot bevonnai szanasábsá és pedig „sokkal jobban, semmint remélték volna.” Az utóbbi időben „gyengélkedő” pénzügyi 20 milliárd hitelt kapott és „ezenkívül

sikerült öt éven át fizetendő négy milliárd korona szubvenციót kieszközölni a kormánytól.” Ehhez ismét nem kell semmi kommentár, csak kíváncsiak vagyunk, mit szólnak ahhoz a többi faji pénzügyezők, hogy az általuk befizetett adókból

rosszul vezetett konkurrens vállalatokat jutalmazzanak meg s onna vissza nem fizetendő milliárdokkal.

Megjegyezzük még, hogy a busás állami könyörödománnyal újból talpra állított igazgatóságának névsora éppen úgy, mint a közismert kormányttámogató memorandum épületes látnivaló, amennyiben itt is együtt szerepelnek a bírósított zsidók és a zsidósodó bárók.

Ezzel az ügygel kapcsolatban derült ki, hogy Madarassy-Beckék másik vállalata, a Magyar Jelzálog Hitelbank külföldi adósságait

évi kétmilliárd aranykorona fizetést kénytelen volt az állam magára vállalni. Ez az összeg jelenleg 29 milliárd.

Ugyancsak a Madarassy-Beck elnöke alatt álló Magyar Városi Bank sem tudja a Pénzügyi Központtól szanasábra kapott 20 milliárd kölcsönt „teljes egészében” visszafizetni.

Ezzel szemben a múlt évi végtelen rossz esztendő asszaly sújtotta magyar gazdáknak kiutalt 15 milliárdot a legsürgősebben visszafizetelle az állam. Ez a kormányért keresztény nemzeti agrár programjának diadala és di-csőve.

Magyarországon 1927 június végéig még 849 főnyi tisztviselői létszám- apasztást kell végrehajtani

Bethlen István miniszterelnök exposéja Genfben A pénzügyi bizottság tudomásul vette a főbiztos jelentését

Budapest, március 13. A Nemzetek Szövetségének pénzügyi bizottsága előtt Bethlen István miniszterelnök szombaton mondotta el exposéját, amelyben részletesen kifejtette, hogy az európai kontinensen Magyarországának van a legtakarékosabb bíraskodása.

A takarékosági bizottság egyéb ténykedései kapcsán elmondotta, hogy az 1925. év elején tervbe vett 7813 főnyi újabb létszám- apasztás, amely 1927. év január végéig végrehajtandó, már 1926. január végéig 6964 főre apadt, úgy, hogy

849 főnyi apasztást kell még 1927 június végéig eszközölni.

Eznek következtében a szanálási programban vázolt 15 ezer főnyi létszám- apasztással szemben tényleg összesen 28,268 a létszám- apasztás végeredménye.

A tervbe vett egyszerűsítés és takarékosági reformok azt fogják eredményezni, hogy

további 2500 fővel lehet csökkenteni.

Ez a takarékoság az államháztartásban legkevesebb 15 millió aranykoronát fog évenként kitenni.

A miniszterelnök felhívta a figyelmet arra, hogy az államháztartás és a mezőgazdaság szempontjából is legnagyobb esemény volt a mostani költségvetési év alatt a hasznos beruházások megindítása. Most, amikor nyilvánvaló, hogy az államháztartás egyensúlya a szanálási programban előírt feltételeknek megfelelően biztosítva van, ismételtén kifejezést kell adnunk annak a felfogásunknak, hogy sürgős szükség volna, hogy egy szerves és a magyar állam, valamint a közgazdaság szükségleteit tervszerűen

figyelembevevő beruházási programot állapítsanak meg.

A hasznos beruházásokkal kapcsolatban kitért az ország mezőgazdasági helyzetére.

Elsősorban említette meg a francia frankhamisításának ódiózus és világszerte oly nagy port felvert ügyét. A francia frankhamisítási ügyének felszínre kerülésével elsősorban megindult egyes támadások

a magyar pénzügyi stabilitása ellen is irányultak.

A Magyar Nemzeti Bank azonban visszaverte a támadásokat, amelyek rövid idő alatt összeomlottak.

Reméljük, hogy a külföld látva a nemzeteknek az ujjaépítési terv érdekében tett erőfeszítéseit, a magyar kormány határozottságát az állami pénzügyek rendbehozásában, nem fog elzárkózni új hiteleknek természetesen legteljesebb biztosítása mellett való fokozottabb nyújtásától.

Ami az arak alakulását illeti, az árcsökkenés tovább folytatódott.

A nagykereskedelmi árké index száma 1913., eggyel véve alapul 1925. január 1-én 1,59-et tett, 1926. januárjában pedig átlagosan 1,27 volt.

A munkanélküliség január hónapban emelkedett ugyan. Ez az emelkedés részben összefüggésben van a szezoniparok, mint a cukorgyártás, malomiparok stb. beszüntetésével, illetőleg redukálásával.

Gazdaságiszerpontból fokozottabb jelentőségű lesz a következő negyedév, amikor meg kell kezdeni április hó 30-án az aranymérlegek közléteit.

Ezután a miniszterelnök jelentésének tudomásulvételét kérte.

A pénzügyi bizottság jelentése

Genf, március 13. A nemzetek szövetsége pénzügyi bizottságának jelentése Magyarország pénzügyi helyreállításáról a következőképpen hangzik:

A bizottság nem tartja szükségesnek az évi jelentés általános jellegű kiegészítéséhez megjegyzéseket tenni, mindazonáltal egyes különleges kérdésekre nézve, amelyeket elője terjesztettek, a következő megjegyzéseket kíván tenni:

1. A bizottság több ízben felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország pénzügyeinek jövője szempontjából mennyire fontos az állami tisztviselők számának jelentékeny csökkentése, valamint a közigazgatás és az állami vállalatok ügyvitelének egyszerűsítése. A pénzügyi bizottság tudomásul vette azokat a javaslatokat, amelyeket az 1925 év januárjában alakult takarékosági bizottság terjesztett elő és amelyeket a magyar kormány már jóváhagyólag tudomásul vett, továbbá a takarékosági bizottságnak más javaslatait, amelyek jelenleg a kormány elé vannak terjesztve megvizsgálás végett. Azonban az elfogadott, állítólag tervbe vett intézkedések túlmennek az 1924 évi szanálási programban minimumként megállapított feltételeken. A bizottság mégis az előző jelentéseiben kifejtett indokok alapján úgy véli, hogy

a tisztviselők létszámának még nagyobb mérvű csökkentése is lehetséges volna.

2. A bizottság méltányolja azokat az intézkedéseket, amelyeket a kormány az állami pénzeknek a nemzeti bankban való teljes központosítása érdekében, valamint a pénzügyi központ jövőbeni szerepe tekintetében végrehajtani kíván. A bizottság úgy véli, hogy a nemzeti bank általánososságban csatlakozik azokhoz a javaslatokhoz, amelyek az állami pénzek teljes összpontosítására vonatkoznak. Ezzel a feltétellel és feltéve, hogy a nemzeti bank és a kormány között meg egyezés jön létre azokra a pontokra nézve is, amelyek köztük még vitások —, a bizottság úgy véli, hogy a javasolt rendszabályok kielégítőek.

A pénzügyi bizottság végül javasolja, hogy a tanács vegye tudomásul a főbiztos XIX., XX. és XXI. jelentését.

Valódi porosz szén
85 ezer koronától
házhöz szállítva és száraz tűzifa
aprítva is beszerezhető
Gabányi-főle telepen
Csapó-utca 28. sz. — Láng Miklós.
Telefon 4-49

Hazafias ünnepélyek Debrecenben

A „Tural” Szövetségbe tömörült Arpad, Bocskay, Csaba, Festetics és Werbőczy bajtársi egyesületek március 15-én háromnegyed 11 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében tartják szokásos hazafias ünnepélyüket a következő műsorral: 1. Hisszekegy. Talpra magyar, éneklő a „Csaba” B. E. énekkara. 2. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Fazakas Sándor ker. „Tural” vezér. 3. Nemzeti dal, szavalja Csöcsy Endre „Werbőczy” bajtárs. 4. Ünnepi beszédet mond dr. Lencz Géza egyet. Rektor. 5. Magyar dalokat énekel K. Völth Ilonka operaszereplő Magyar Imre és zenekara kíséretével. 6. Beszédet tart ifj. Tankó Béla „Arpad” vezér. 7. Nem, nem, soha, éneklő a „Csaba” B. E. énekkara.

A piarista gimnázium hazafias ünnepélye március 15-én. A debreceni kegyesrendi róm. kath. realgimnázium március 15-én, délután 5 órakor az intézet dísztermében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Himnusz. Éneklő a realgimnázium énekkara. 2. Ábrányi E. Mi a haza? Szavalja: Főris Gyula VII. o. t. és Wallner Ödön II. a) o. tanuló. 3. Ünnepi beszéd. Mondja: Reinhart László VIII. o. t. az önképzőkör elnöke. 4. A háromszínű zászló. Éneklő a realgimnázium énekkara. 5. Ábrányi E. Vándor-madar. Szavalja: Vecsey Tibor III. o. t. 6. Blokk: Concertino. Előadja: Hegedű Reinhart László VIII. o. t., zongorán kíséri: Sümeghy Ernő VIII. o. t. 7. Szombath Ernő: Ha majd a Kárpátok megindulnak. Ifjúsági színdarab 2 felvonásban. Szereplők: Trón László VIII. o. t., Horvath Anna III. o. t., Berks Nóra III. o. t., Főris Gyula VII. o. t., Mendik Antal VI. o. t., Nagy Béla VIII. o. t., Farkas Andor VIII. o. t., Pulszky Kató. 8. Talpra magyar. Éneklő a realgimnázium énekkara. Helytak: Üllőhely 10.000 K. Állóhely 5000 K.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ebben az évben nem tartja meg szokásos március 15-iki felvonulását a Kossuth-szoborhoz s hogy mégis áldozzon a nagy nemzeti ünnepekre, díszes koszorút fog a MANSz vezetősége az egész szövetség nevében elhelyezni a szobor talapzatán. Ez az ünnepélyes aktus holnap, hétfőn reggel fog lefolyni a MANSz vezetőségének részvételével.

Március 15-iki ünnepély a református főgimnáziumban. A református főgimnázium március 15-én az iskola tornatermében hazafias ünnepélyt tart. Műsora a következő: 1. Himnusz, előadja a zenekar. 2. Petőfi: Nemzeti dal, szavalja Füst Lajos VIII. o. t. 3. Abd: A haza, előadja az énekkar. 4. Ünnepi beszéd, tartja Szendy János VIII. o. t. 5. Müller: Kossuth induló, előadja a zenekar. 6. Kozma Andor: „Jaj a győzteseknek!” szavalja Buchwald Béla VI. o. t. 7. Szózat, előadja a zenekar. Kezdeté délelőtt 11 órakor. Belépődíj: I. rendű 5000 K. II. rendű 3000 K. Állóhely 1000 K.

Az Iparoskör is megünnepeli ez évben a március 15-ét. Az Iparoskör választmánya a múlt este tartott ülésén foglalkozott a március 15-é méltó megünnepelésével és egyhangulag az ünnepély megrendezése mellett foglalt állást. A rendezéssel a vigalmi bizottság lett megbízva, amely a programot össze is állította. A program minden tekintetben művészi nivóju.

A debreceni ref. Kollégium tanítóképző intézete március 15-én délután 5 órakor a Kollégium dísztermében hazafias emlékünnepeket tart a következő műsorral: 1. Himnusz, éneklő az ifjúság Csokonai-énekkara. 2. Petőfi: Nemzeti dal, szavalja Sütő Zoltán IV. o. t. 3. Alkalmi beszédet mond Ács József IV. o. t., a Csokonai önképzőkör elnöke. 4. Hoppe: Daloljatok! Előadja az ifjúság Csokonai énekkara. 5. Schubert: Rosamunde nyitány. Zongorán négy késsre játszik Nemes Imre és Zsádon Antal V. o. t. 6. Farkas Imre: Ének, szavalja Juhász M. IV. o. t. 7. Induló: Játssza az ifjúság Csokonai zenekara. Belépődíj 6000 korona. Az emlékünnepeket a jövőre az intézet köznevelődési céljait szolgálja.

A debreceni református leányképzőiskola „Gyóni” önképzőkör március 15-én d. e. 11 órakor díszgyűlést tart a következő műsorral: 1. Énekkar: Rákóczy kesergője. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Márton Melvin alelnök VII. o. t. 3. Lovolta: Szigetvár ostroma. Zongorázza: Jakabffy Magda V. o. t. 4. Eredődi: Contra festa. Szavalja Kötöcsy Klára VII. o. t. 5. A szabadságharc dalai. Éneklő: Timári Mária VI. o. t. Zongorán kíséri: Darvas Lili VI. o. t. 6. Ünnepi beszéd. Felolvassa: Somogyi Mária VIII. o. t. 7. Magyar nóták. Zongorázza: Frintay Sára VI. o. t. 8. Arany János rendületlenül. Szavalja: Arady Vilma V. o. t. 9. Énekkar: Kesereg a hold.

A MANSz. vasutas csoportja március 14-én, vasárnap délután fél 3 órakor tartja március 15-iki ünnepélyét a következő műsorral: 1. Himnusz. Előadja az állomás zenekara. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Buchwald Andor főintéző. 3. Szavalt Juhász Erzsébetől. 4. Énekel Schmeizer Sándorné. 5. „Magyar zászló.” Színdarab. Rendezi Balogh Katóka. Belépődíj nincs. Az ünnepélyeket hazafias érzéssel hívja meg a rendezőség.

A leányiparostanonciskola március 15-iki ünnepének programja, március 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor: 1. Himnusz. A fiuzenekar kísérete mellett éneklő az ifjúság. 2. Ünnepi beszéd, tartja Nándy Mária önképzőkör elnök. 3. Ledélt szobor, szavalja Fekete Margit. 4. Petőfi: Éj van, csend és nyugalomnak éje... Zenekari kísérettel éneklő Bakonyi Elvira. 5. Gyulai Pál: Pókeiné, szavalja egy intézeti növendék. 6. Kurucdalok. Előadja a fiutanonciskola zenekara. 7. A magyarokhoz, szavalja Simkó Anna. 8. A kenyargó Tisza partján... Éneklő László Margit. 9. Nemzeti-dal, Petőfittől: Szavalja Goldstein Róza. 10. Krasznahorka búszko vára. Zenekari kísérettel éneklő: Szenczer A. 11. Atomkeringő. Előadja a fiutanonciskola zenekara. 12. Záróbeszéd. Tartja dr. Gulyás István igazgató. 13. Szózat. Zenekari kísérettel éneklő az ifjúság. 14. Induló. Előadja a fiutanonciskola zenekara.

A városi nőipari szakiskola március 15-iki ünnepének programja, március 15-én délelőtt 9 órakor: 1. Himnusz. Éneklő az ifjúság. 2. Nemzeti-dal, Petőfittől: Szavalja Kósa Kornélia I. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Gulyás Irén II. o. t. 4. Farkas Imre: A vén cigány. Szavalja Berényi Ágnes II. o. t. 5. Sajtó: Az utolsó magyar. Szavalja Nemess Mária III. o. t. 6. Szózat. Éneklő az ifjúság.

Március 15. a Katolikus-Ölthonban. A „Magyarország” asztaltársaság március 15-én, hétfőn este 8 órakor a Katolikus Ölthon nagytermében társasvacsorát tart, amelyen a fővárosból ír Tóth László, Baranyai Lajos, Berkes Róbert, a „Nemzeti Újság” szerkesztői is részt vesznek. — A város uriközösségének szinte java jelentkezett már a részvételre. Jelentkezéseket hétfő délig elfogadják. Egy teríték ára 25.000 korona. Jelentkezni lehet a 8—82. számú telefonon.

A fiutanonciskola március 15-iki ünnepének programja március 14-én délután 3 órakor: 1. Himnusz. Zenekari kísérettel éneklő az ifjúság. 2. Nemzeti-dal, Petőfittől. Szavalja: Bartha Sándor IV. H. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Gulyás István igazgató. 4. Gyulai Pál: Hód-nagy uram... Szavalja Kovács Béla IV. C. 5. Kurucdalok. Előadja az ifjúsági zenekar. 6. Végvári: Eredj, ha tudsz... Szavalja Erdélyi Gyula. 7. Magyar dalok. Előadja az ifjúsági zenekar. 8. Kozma Anor: Jaj a győzteseknek! Szavalja Harsányi Sándor III. E. o. t. 9. Gyulai Pál: Eji látogatás. Szavalja Veress Sándor IV. o. t. 10. Szózat. Éneklő az ifjúság zenekari kísérettel. 11. Induló. Előadja az ifjúsági zenekar.

A Katolikus Legényegylet ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Katolikus Ölthon helyiségeiben névös műsorral áldoz március 15-ének, a magyar szabadság kivívása ünnepének. Az ünnepélyre belépődíj nincsen, azon minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

A „Petőfi Dalkör” március 15-én délután 3 órakor megkezdőzve a ref. kollégiumi Petőfi-szobrot s ezt követően este 7 órakor tartja évi rendezőgyűlést az Arany Bika üvegtermében. A közgyűlés tárgyszorozata a következő: 1. Megnyitó ének Pálffy Lajos karnagy közreműködésével. Éneklő a dalkör. Előzőli megnyitó. Tartja: dr. Vargha Elemér a dalkör elnöke. 2. Titkari, pénztárosi és számvizsgálói jelentések, a felmentvények megadása s az 1926 évi költségirányzat bemutatása. 3. Tisztelt s választmányi üres helyek betöltése. 4. Diszoklevelek s érmek kiosztása. 5. Esetleges előterjesztések. 6. Előzőli bezáró s a dalkör bezáró éneke. Ezt követően, hagyományos szokás szerint, a fehérszteinál, a díszes ezüstserleg kiütése folyamán a március 15. nagy nap emlékére a dalkör elnöke beszédet mond, miután a dalkör a legszebb Petőfi s más hazafias darabok előadásával fogja mulattatni a közgyűlést megjelent közönséget. Belépődíj nem lesz.

Március 15-iki emlékünnepeket rendez ma, vasárnap este 6 órakor a debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete a Kereskedő Társulat dísztermében, a következő műsorral: Nyitány, előadja a Kereskedő Ifjak Dalköre. Ünnepi beszéd, tartja Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár. Hegedű szóló, előadja Gómóri Zoltán. Szavalt, Kelemen Lajos. Magyar dalok, előadja a Kereskedő Ifjak Dalköre. Irredenta dal, előadja Gómóri Endre. Szavalt, Szózat, előadja a Kereskedő Ifjak Dalköre. Az ünnepélyre minden érdeklődőt szívesen lát az egyesület. Belépődíj nincs.

A gör. kath. elemiskola március 14-én, vasárnap délután fél 5 órai kezdettel Vigkedvű Mihály-utca 4. sz. alatti emeleti nagytermében változatos műsorral hazafias ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődők ezúton hívatnak meg. Belépődíj nincs.

A kereskedő tanonciskola ünnepélye. A Kereskedő Társulati kereskedő tanonciskola 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a márciusi nagy napok emlékeztetőre az intézet tornatermében hazafias ünnepséget rendez. Az ünnepség műsora: 1. Himnusz. Éneklő az iskola énekkara. 2. Petőfi: Nemzeti-dal. Szavalja Vértés László III. o. t. 3. Pósa L.: Petőfi sirjánál. Szavalja Fodor L. III. o. t. 4. Kurucdalok. Játssza a zenekar. 5. Ünnepi beszéd, Tartja Bőszörményi Pál III. o. t., az önképzőkör ifj. elnöke. 6. Népdalok. Éneklő az énekkar. 7. Erdődi S.: A szabadsághoz. Szavalja Erdel József III. o. t. 8. Induló játszik a zenekar.

A homokkerti ref. olvasóegylet ünnepéje. A homokkerti ref. olvasóegylet március 14-én, vasárnap délután 4 órakor saját helyiségében hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Himnusz. Előadja az egyetel dalárdája. 2. Alkalmi beszéd. Tartja Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró, az egyetel díszelnöke. 3. Énekszám gitárkísérettel. Előadja: Nagygyörgy Sándor és Orosz József szigorló orvos. 4. Nemzeti-dal. Szavalja Heteg László joghallgató. 5. Zeneszám. Bozi László joghallgató és Orosz József szigorló orvos által előadva. 6. Irredenta szavalt, tartja Kiss Tihamér. 7. Magyar Hisszekegy. Előadja a dalárda. Belépődíj nincs, mindenkit hazafias szeretettel hív meg a rendezőség.

A debreceni m. kir. áll. fa- és fémpipari szakiskola ifjúsági önképzőkör március 15-én d. e. 9 órakor díszgyűlést tart a következő műsorral: 1. Himnusz. 2. Nemzeti dal. Szavalja Biró Pál IV. fém. hallg. 3. Megnyitó beszéd. Tartja Csonka László IV. fém. hallg. 4. Petőfi sirjánál. Irta Pósa Lajos, szavalja Nagy Gusztáv II. fa hallg. 5. Ünnepi beszéd. Tartja Kiss Sándor IV. fém (ifj. elnök). 6. Az enyedi tanár. Irta Szilágyi Lajos. Szavalja Ujházy Lajos II. fa hallg. 7. Záróbeszéd. Tartja Sztankay F. Béla szakisk. igazgató. 8. Hitvallás. Irta Papp Vary Elemérné, szavalja Gál Sándor III. fém hallg. 9. Szózat.

A női felsőkereskedelmi iskola hazafias ünnepélye március 15-én. A négy évfolyamú női felsőkereskedelmi iskola március 15-én délután fél 4 órai kezdettel a Csokonai-színházban nagyszabású hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: Himnusz, Csöcsy László tanár vezetésével és a női felsőkereskedelmi iskola, a polgári fiuzenekarának kíséretével éneklő az énekkar. Prolog. Irta Fuxné Eib' Anna, elmondja Kertész Lili Fekete toborzó, Irredenta színdarab 1 felvonásban, Irta Pasztor József. A darabban a következők szerepelnek: Somogyi Etelka, Puskás Margit, Juhász Erzsébet, Matejovszky Olga, Bekény Erzsébet, Rencz Emilia, Gittók Lili, Szatmáry Margit Pöcher Sarolta, Weismann Magda, Mandel Erzsébet, Vojtovics Lenke, Benyáts Emilia, Szócs Ibolyka, Bekény Katalin. — Czinka Panna, Melodráma, szavalja Mocsári Anna, zongorán kíséri Bartha Emma, hegedűn Szakmány Gyula tanár. Magyar dalok, Csöcsy László t. vez. éneklő az énekkar. Hitvallás, Irta Papp Vary Elemérné, szav. Puskás Margit Kacsóh Pongrácz Janos vitézből játszik a zenekar Csöcsy László tanár vezetésével. Ünnepi beszéd Mondja Versényi Klára tanárnő. Magyar tánc. Lejtik: Adier Olga, Bálint Julia, Belák Katalin, Deutch Márta, Dézsi Jolán, Groszkó Emilia, Juhász Erzsébet, Knopfler Boriska, Mocsári Anna, Moskovits Katalin, Némethi Ilona, Papp Ildikó, Puskás Margit, Riess Olga, Sági Margit, Schön Erzsébet, Schwarz Irén, Soós Ilona, Saani Katalin, Szócs Anna, Vojtovics Erzsébet, Weisz Magda. Zongorázza Székely Magda, hegedűl Balassa Erzsébet. Harangzó. Irta Papp Vary Elemérné, szavalja Somogyi Etelka. Induló, Csöcsy László tanár vezetésével játsza a zenekar. Az ünnepség tisztá jödelmét szegény tanulók segélyezésére fordítjuk. Rendes esti helyárrakkal jegyek március 12-ig az iskola igazgatóságánál, azután a színházi pénztárnál válthatók.

BANÁN-BEHOZATAL

**ERETT NYUGATINDIAIBANAN
A LEGJOBB TAPLALEK**

BT. TELEFON: 182-85

Orgazdaságért egy évi börtönre ítélték egy gazdasági cselédet

(A Hajdúföld tudósítójától) Joga Mihályné felsőjósai lakostól ismeretlen tettesek 1925. szeptember 29-ére virradó éjjel mintegy

4 millió korona értékű

vadonatúj női- és férfifehérműt laptak el.

Feljelentés folytán a csendőrség azonnal megindította a legerősebb nyomozást, aminek csakhamar foganatja is lett, mert sikerült az ellopott tárgyakat egy Szántai György nevű gazdasági cselédnél megtalálni. Szántai tagadta, hogy a fehérműket ő lopta volna el, de miután nem tudott számot adni arról, hogy kerültek

azok a birtokába, a lopás gyanúja is reá irányult.

A debreceni törvényszék dr. Serly Jenő táblabíró vezetése alatt működő tanácsa a szombaton megtartott főtárgyaláson vonta Szántait lopás bűntettében felelősségre. A lopást azonban a tegnapi főtárgyaláson sem ismerte be Szántai és azt a tanúk sem tudták beigazolni. Beigazolódott azonban, hogy az elvesztett tárgyak a vádlottnál találtak meg és így az orgazdaság bűntettében mondta ki a bíróság bűnösnek, amiért is

1 évi börtönre ítélté.

Szántai György megnyugodott az ítéletben, az ügyész azonban súlyosbításért felebbezett s így a büntögnök az ítéletbirtaló előtt lesz folytatása.

A kollégiumi anyakönyvtár helyzete és fejlődése 1918-tól 1925. végéig.

Kevesen tudják talán még itt Debrecenben is, hogy a nagy múltú város falai között az Ós-Kollégium utcai főrejtőnek első, második és harmadik félelemetén van elhelyezve Magyarország egyik legnagyobb értéke, a csaknem 400 éves híres-nevezetes főiskola anyakönyvtár. Ez intézménynek működéséről, életéről, fejlődéséről oly keveset hall a mindennapi életét élő békés, csendes átlagember, hogy nem csoda, ha azt minden évben legalább egyszer föl kell fedezni. Holott ez intézmény Csonka-Magyarországnak a budapesti nemzeti múzeumi, tudományegyetemi és akadémiai könyvtárak után nagyságra és belső értékre is a legjelentősebb és legértékesebb könyvtára. Darabjainak száma jóval felül van a 200.000 köteten s jókora számmal vannak kincsei, melyek nemcsak a hazában, de sehol a világon föl nem találhatók. Ha igaz az, hogy egy nemzet kulturális színtjének könyvtárai a fokmérői, a magyar nemzet mindig dicsekedhetik a debreceni bibliotéka anyagával, s ha közelebből még inkább igaz, hogy Debrecen a magyar kultúrának egyik pótolhatatlan fellegvára volt a múltban és az ma is, ez semmin sem tejszik meg bizonyosabban, mint éppen a kollégiumi könyvtár, mely minden kulturális munkásságnak nemcsak alapja volt, de a legműveltebb tükrö is. — Talán érdekelni fogja a nemes város közönségét, ha az intézmény életének legválságosabb szakaszáról: az 1918-1925. évek között leélt történetéről röviden tájékoztatjuk, nemcsak azért, hogy érdeklődését ez intézmény iránt fölkeltsük, hanem még inkább azért, hogy minden hivatott itélkező meggyőződjék róla, hogy e nagy érték fejlesztése, gyarapítása körül minden megtörtént, ami áldozatkészségtől, munkaerőtől, emberi szorgalomtól kitellett, a magyar jövő tehát nem pusztán csak szőlőmorból, de céltudatos intenzív munkából is táplálkozott.

A sort kezdetét a külső törté-

ténet rövid megrögzítésével. Az 1918-iki nemzeti összeomlás a kollégiumi könyvtárat is a legnehezebb helyzetbe sodorta. A kommunista örvongást és a román megszállást ugyan minden nagyobb baj nélkül megúsztuk, de ez erőszakos kilendülések és a velük együtt járó ellenséges blokkad teljesen elvágott a világtól, s volt idő, hogy egy egész éven keresztül nemcsak a német és osztrák szellemi anyagokhoz, de még a hazai könyvtármelék termékeihez sem tudunk legesekélyebb mértékben sem hozzájutni. E mindörökké gyászos idő a román megszállás keserű emlékezőkkel teljes időszak volt. Az 1920-ban bekövetkezett felszabadulás is csak csekély javulást jelentett, mert az időtől kezdve megindult pénzünk értékének fokozatos leromlása s ki tudhatta akkor, hogy a legokosabb befektetés akár a legnagyobb adósságok árán is minél több valódi érték összevásárlása? Az ellenséges államok szellemi értékeihez esidőben még lehetetlen volt hozzájutnunk, nemcsak valutáris okokból, hanem azért is, mert semmi összeköttetésben kiadókkaival nem állottunk. Mi maradt tehát hátra egyéb teendőnk, minthogy a stagnálásra ítélt emez időben megkezdjük a hozzáférhető könyvtárunk iránt a közönség érdeklődésének felkeltését? Mire a külföldi kapcsolatok felvételéig elju ottunk, a munka már el volt végezve, s eredményeivel megnyitotta az utat a kényeszerű mulasztások sikeres pótlásához. Így vált a külső vihar és belső céltudatos munka soha meg nem állott forgó kerekének hajtó erejévé.

1920. nyarán a legkisebb munkaerő igénybevételével és a Kollégium legcsekélyebb anyagi áldozataival feldolgoztuk a könyvtár duplum állományát, mely emberemlékezet óta soha komolyan számbavéve és nyílvántartva nem volt. Ez állomány több, mint harmincezer darab könyvnek az összeírását, tehát egy egész könyvtárt tett ki, s a fokozott ellen-

őrzés rendjén kiderült, hogy e hatalmas könyvtömegben több mint 5000 darab olyan könyv, füzet stb. van jelen, mely helytelenül tekintetelt másodpéldánynak. De kitűnt az is, hogy e másod könyvtár olyan értékeket tartalmazott, melyekből 74 darabnak az értékesítése a könyvtárnak 1924. tavaszán a budapesti Lantos cég útján eszközölt aukcion hatvanötmillió korona bruttó bevált eredményezett. Néhány hibásan másodpéldánynak minősített darabnak a nagykönyvtári állományba való felvétele a törzsalomány igen jelentős muzeális értékekkel való gazdagodását jelentette. Hogy a duplum könyvtár fölös darabjainak az értékesítése kelő hozzáértéssel és kalkulációval történhessék, szükségesnek bizonyult egy állomány és értékelési szakkatalógus készítése, melyet a könyvtár igazgatója elkészített, sokszorosított és a világ minden részében szétküldött. Ma még kb. ötezer darab értékes duplumunk van, melyeknek akár pénzbeli, akár, a mi sokkal kívánatosabb, csere útján való értékesítéséből könyvtárunk hihetetlen gyarapodását remélhetjük.

Az állomány helyesebb értékelését célozta az a nagy munka, melyet a könyvtár igazgatója azáltal végzett el, hogy 1920. és 1921-ben a katalógusok átnevezése és helyszíni szemle alapján külön számba vette és lejegyezte a könyvtári muzeális értékek anyagát s az ősnymtatványok mellett (1500-ig bezarólag) a híres nyomtató műhelyek, mint a velencei Aldusok, a velencei és ioni Giunta nemzetség, az Antwerpeni Plantinok, a hollandi Elsevier-ek kiadványait, továbbá a reformátorok műveinek első kiadásait, a könyvtár régi kódexeit, az 1711. előt megjelent régi magyar könyvtár név alatt ismeretes magyar eredetű nyomtatványokat, a híres köteteket s végül a könyvtári egyetlen példányokat, az u. n. unicumokat az állomány többi részétől külön választotta és záros szekrényekbe helyezte el.

Ugyanezen idő alatt összegyűjtöttük a kommunizmus és oláh megszállás összes elérhető emlékeit s e szomorú korszak még szomorubb productumából olyan gyűjtemény sorozattal rendelkezünk, mely alighanem ritkítja párját a hazában. Külön levelezéssel megszereztük a Tűzfeltvedő Liga, a Magyar Nemzeti Királyság Pártja és a Magyar Royalista Part összes elérhető propaganda iratait. Mindez iratok, melyeknek száma több száz darabra rug, már ma is a legnagyobb muzeális ritkaságok s hova tovább méginkább azok lesznek.

A kollégiumi könyvtár iránti érdeklődés felkeltésére 1911. tavaszán egy külön könyvtári estélyt rendeztünk, amelynek önkéntes adományaiból háromezer korona összeg gyűlt be a könyvtár javára. A haboru eleje óta elmaradt ellenséges szellemi termékek beszerzése ügyében nem egyszer kopogtattunk hazai és külföldi tényszerűknl, s felhasználtuk minden idegen összeköttetésüket, hogy a könyvtárnak e

szellemi blokkájjal felérő elmaradottságán valamiképpen segítsünk. (Idegen külföldi látogatóknak a nemeslelkűségére is minden kínálkozó alkalomkor appelláltunk) s egyszer csak azon vettük észre magunkat, hogy enged a jég s szellemi izolitásunk kezd fokozatosan csökkenni.

Az 1924. évi Lantos aukció a'kellmából ugyancsak a világ érdeklődésének felkeltése céljából átbocsátottuk a cégnek könyvkötészeti kiállítás céljaira híres debreceni díszkötésinket s ezek is nem egy barátot és jóakarót szereztek könyvtárunknak.

E bizonyos fokig propaganda munkának az eredménye a következőkben mutatkozott: Kisebb pénzbeli adományoktól eltekintve, Csiba Lajos hajdunánási gőzmalomtulajdonos 922. nyarán könyvtárunkat háromezer, 1923. tavaszán D. Berkó Géza né amerikai urasszony egyszáz ezer korona adományban részesítette. 1922. folyamán az Északamerikai Egyesült Államokból kaptunk hatvanöt darab nyomtatványt, 1925-ben pedig Vasady Béla kedves tanítványunk közvetítésével 174 darab nagyon értékes, részben teljesen új, részben amerikai könyvtárakból kiemelt másodpéldányt. Ez amerikai segítség értéke igen sok millióra rug.

Külföldi kapcsolataink latbavetésének eredménye volt az a megbecsülhetetlen értékű ajándék is, melyet jóakaró barátunk, egyetemünk disadocora: Webster Macdonald Jakab skót ref. lelkész közvetítésével a skót presbyteri szabad egyház ajándékozott könyvtárunknak s amely Hastings nagy 12 kötetes vallási és erkölcsi encyklopédiáját, a maga nemében a legújabbat és legjobbat és a Müller Miksa-féle keleti szentkötvek sorozatos kiadásának harminc kötetét foglalta magában. A Holland-Magyar Egyházi Bizottság útján megkaptuk a szigorú holland ref. egyház alapvető dogmatikai iratait.

Dr. Vargha Zsigmond.
(Folyt. köv.)

Fő az egészség

Minden eredményes szellemi és testi munkának, egyáltalán minden sikernek előfeltétele a testi jólét. A kemény bősarkon testünk minden lépésnél rászódik és ezáltal kinezünk testünket. Viseljen tehát Palma-kaucsukarkot és talpat és ön sem fog többé a rugalmas járás jótéteményéről lemondani. A Palma-kaucsukarkok háromszor tartósabb a bőrnél és jóval olcsóbb

Forgács unifodrász
Arany János-utca 2.

POLLO

Március 14

Világfilm I
Georg O'Briennel

HAVOC

VIGSZINHÁZ

Március 14

Kiszárolag csak felnőtteknek!
Harry Liedtkevel!
Főhadnagy ur, a feleségem

URANIA

Március 14

Harry Coroy és Cairo Adams-szal

Az éjféli karvaly

MEDDO MÁRCIUS

Irtta: Agyagfalvy Hegyi István.

I.
... Még nem csirázott ki az elvetett banat.
Még dermedten halgat a tavaszi föld,
Álmukat alusszák az alföldi tájak,
Még nem termették meg a magyar ökölt

A nap végighinti csókjával a földet,
Fényhullám Onti el a völgyet, a bérceket...
Zenghetnek hozsannát a bércek, a völgyek:
Bennünk nem életek, csak vágyaink égnék!

II.
...Az álmok, a vágyak! Megkötözött kezekkel
Ne éljük már gyötörő, rab életünket!
Ne korbácsoljon robotba a reggel.
S ne a gond zárja le szegény szemünket!

Frisa levegőt szívjunk, s harsogja dalát már
Ez a halgató, nekibusult vérünk!
Az ősi magyar nap szűzi sugaránál
Mikor szabad már magyar életem élnünk?

Mikor szabad már szeretni a földet?
Mikor szabad már élni, tenni érte?
Kévébe kötni széthullott erőnket.
S bátran odaállni sorsunk elébe?

Mikor szabad már gyűlölni a gyilkot?
Meddig törvény még szeretni a szegényt?
Kímélni a latrot meddig, meddig tiltott?
Feledni a poklot? Érezni az édent?

III.
... Még nem csirázott ki az elvetett banat,
Még dermedten halgat a tavaszi föld,
Álmukat alusszák az alföldi tájak,
Még nem termették meg a magyar ökölt!

FŐISKOLA

Köszönet. A néhai nagynevű orvosprofesszor: dr. Bársony János özvegye és leánya dr. Magoss György polgármestert kérték meg, hogy a debreceni magyar ifjúságnak tolmácsolja halás köszönetüket azért az igaz részvétért, amit az ifjúság boldog emlékü férje, illetve atyja elhunytával őket ért gyászos fájdalomban kifejezni szíves volt. Ezt a köszönetet a polgármester az ifjúságnak eszen az uton adja tudomására.

A kollégiumi kántus hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától) A Kollégium ősi kántusa március 25-én délután 6 órakor tartja nagyszabású hangversenyét a főgimnázium tornatermében. Ez alkalommal a kántus legszébb darabjai kerülnek bemutatásra. Sikertől az ügynek megnyerni a ref. leánygimnáziuménekarat is. A vegyeskar, meg a leánygimnázium énekkara és a kántus tagjainak az együttese 100-nál több tagot számlál.

A műsor minden száma nagy értékről tesz bizonyosságot. Komolyszavalt tartására Debrecen egyik legelőkelőbb urleányát kérte fel a vezetőség.

A vegyeskart és a kántust Horváth Károly Dóczy-intézeti tanár vezeti. — Belépti díj I-X. sor 20.000 korona, X-XX. sor 10.000 és állóhely 500 korona. A jegyek számozva és csak a terem nagyságához mérten lesznek kibocsátva.

A vezetőség igen kéri a város zenekedvelő közönségét, hogy jegyét igyekezzen minél előbb biztosítani, tekintettel a nagyérdeklődésre. Műsor a következő számban.

JÓZSEF FŐHERCEG
.. SZÁLLODA ..
Budapest, VIII. Baross-tér 2. sz.
Keleti pályaudvartól két percre.
Kényelmes, tiszta szobák, központi fűtés, lift, telefon teljesen átalakítva.
Szobák már 80.000 K-tól kaphatók.

Hatalmas hangversenytermet akar építeni a zeneiskola

A zenedei bizottság ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A zeneiskolai bizottság most tartotta ülését, amelyen több fontos és nagyjelentőségű ügyet tárgyalt le. Így többek között foglalkozott a városi tanács és a közgyűlés egyik határozatával, amely szerint a zeneiskolában 5 új tanszékot állítanak fel és így a rendes tanári állások számát

növelik tízenkettőre emelik fel.

Rendkívül érdekes volt a bizottság által letárgyalt következő ügy. A zeneiskolai bizottság ugyanis elhatározta, hogy előterjesztést tesz a városi ta-

nácsnak, hogy a zeneiskolát bővítsék ki. Szükség van ugyanis még néhány tanteremre,

egy nagy hangversenyteremre és igazgatói lakásra.

Az építkezésre a bizottság szerint rendkívül alkalmas volna a zeneiskola jelenlegi épülete mellett fekvő telek. A költségeket amortizáció, kölcsönből lehetne előteremteni és ha az építkezést lefolytatnák, minden tekintetben megfelelő lenne a zenede épülete, melyben most számos hiányosság mutatkozik.

Részeg cipészsegéd garázdálkodása két hajduböszörményi gazdálkodónál

Megöléssel fenyegette az egyik gazdálkodót

(A Hajdúföld tudósítójától.) Less Péter hajduböszörményi cipészsegéd a napokban tiltotta ki fogházbüntetését, melyet család vétségéért rótt rá a debreceni törvényszék, azonban nem engedték szabadon, mert egy újabb büncselekmény miatt lett felelősségre vonva és annak tárgyalásáig az ügyészség

vizsgálattal fogságba helyezte.

Less 1924 november 21-én éjjel egy órakor a Madai Sándor és Oldh Gábor hajduböszörményi gazdálkodók közös portájának a kapuját fel-

fosztotta és Oláh Gábor házának ablaka alá menve, azt azzal fenyegetve akarta kihívni, hogy megölje őt.

A debreceni törvényszék Serlytanácsa tegnap, szombaton tartotta meg ebben az ügyben a főtárgyalást.

Less Péter magánlakásértés vétségéért állott a vádlottak padja előtt. Kihallgatása alkalmával nem tagadta a vádat. „Lehet, hogy elkövettem”, mondja, „de nem emlékszem rá, mert nagyon be voltam

rugva.” Elmondta még a vádlott, hogy Oláh őt egy alkalommal a korcsmába fejbe vágta és az jutott az eszébe, amikor részeg fővel feltörte a ház kapuját.

A bíróság büntésnek mondta ki Less Pétert és

8 napi fogházra ítélte,

a vizsgálati fogságban eltöltött 2 nap betudásával. — Az ítélet jogerős.

Csanak Béla szerzői-estje

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város urimagyar közönsége igen nagy érdeklődéssel várja már azt a magas művészi színvonalú hangversenyt, amelyet

Csanak Béla

az országos nevű zeneszerző rendez március 24-én a Városi Zeneiskola dísztermében.

Ez lesz a legelső alkalom, hogy Csanak Béla bemutatkozik a debreceni zenei közönség előtt legújabb szerzeményeivel s minden bizonnyal a legteljesebb elismerést fogja kiváltani itteni fellépése is.

A kiváló zeneszerző szerzői-estjére jegyek már kaphatók a Mészáros könyvkereskedésben.

MÁRCIUS 15

Régen volt az, nagyon régen s szívem lelke meg úgy fáj nekem: Meghaltak a hősök, meghalt a szabadság, Járom alatt nyug most szegény Magyar-ország s március idusát oly sötétnek látom, Gyásaban sanyol nemzetemnek szabadságát várom.

Márciusi szellő ha aronkra lebben Kigyul az örömtűz a magyar keblekben. A mi szívünk is feldobog Nagymagyar-országért Ha kell, mi is meghalunk a magyar szabadságért. Szász László.

Gyerünk mindannyian

és vegyük férfi és-fiu ruhánkat a

Magyar Ruháipar

Debrecen legnagyobb férfi-és-fiu ruhaárúházában

mert ott nagy választékul olcsó áron vásárolhatunk Piac uccán (közvetlen a Bika-szálló épületében) Telefon 13-35.

Megérkeztek

Ungváry József ceglédi kertésztelepből a gyönyörű szép

gyümölcsfák

Vásárolhatók helyben:

Bethlen-utca 5. szám alatt

Akar Ön ideálisan szép, egészséges és formás lenni?!

A művelt világ egyik legelső uttörő és a testformálás terén ma is vezető intézete a

Dr Reich-féle Zander-intézet,

IV., Semeleweis-utca 2. Tel. J. 4-12.

Egy nap alatt is esodálatos eredmények. — Ugyanitt Diathermia, Quartz, vízkezelések, szénsavas fürdők, Ischiás, Rheuma gyógyítása, testegyensítés, lúdtalpgyógyítás. — Levélekre válaszolunk. — Prospektus.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbéllyal, újságárusnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!

Kazinczy-előadás a Tisza István Tudományos-Társaságban

A Tisza I. Tudományos Társaság I. osztályában március 16-án, kedden délután 5 órakor fogja bemutatni a Kollégium dísztermében

Mitrovics Gyula

egyetemi tanár, rendes tag nagy-érdeklődéssel tanulmányát Kazinczy Ferenc esztétikus törekvéseiről.

Kazinczy Ferenc volt a magyar irodalom egyik legnagyobb uttörője. Első irodalmi emberünk, aki törekvéseivel, ízlésével és műveltségével, valamint széleskörű művészeti s irodalmi tanulmányaival minden tekintetben európai színvonalon állott.

Ő nemcsak mai nyelvünknek, de irodalmi ízlésünk mai színvonalának is a megalkotója.

Mitrovics professzor egymásután dolgozta fel Kölcsey, Arany, Gyula, Greguss esztétikai feltevéseit, melyek a tudományos világ megérdeklődése mellett jelennek meg az irodalmi nyilvánosság előtt. Kazinczy-ról szóló nagy tanulmányát a szerző a debreceni tudománykedvelő közönség előtt fogja először bemutatni.

Felhívjuk rá olvasóink figyelmét. A belépés ingyenes és bárki megjelenhetik.

Középkori borzalmak a temesvári közkórházban

Ahol verik, pofozzák a betegeket - Higienikus betegápolás helyett patkányok, bogarak és egyéb förtelmek

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Amióta az oláhok Erdélyben átvették a magyarság által létesített kiváló kulturális és közegészségügyi intézményeit, azóta mindenfelé a legborzalmasabb lezüllés mutatkozik. Erdélybe bevonult a Balkán szennye, piszka, a hozzá nem értés és a legrosszabb lelkiismeretlenség, amely az oláhok nyomába járt. A legborzalmasabb állapotok különösen a kórházakban uralkodnak, mert a kórházakból a kiváló képzettségű magyar orvosokat eltávolították s tudatlan oláh doktorokkal cserélték ki. Most került napvilágra a temesvári kórház botránya, amelyről akár füzetes rémregényt is lehetne írni.

Temesvár szégyene

A temesvári közkórház szégyene Temesvárnak, egészségtelen, rossz levegőjű borzalmas épület, patkányok, fégek tanyája, omladozó falakkal, hiányos felszereléssel, ahol a betegek panaszkodnak, sírnak, a miazmás levegőjű kórtermekben modern orvosi felszerelés híján a betegeket nem tudják gyógyítani

Különösen a belgyógyászati osztályról derülhet ki hihetetlen botrányok. Megesett például, hogy a belgyógyászati osztályon a betegeket ütötték, verték és Miletits főorvos több ápolót megveretett.

Mikor az orvosok operáció közben verekednek

Ezenkívül még egy szinte példátlanul álló botrány történt nemrégiben operáció alkalmával. Selegeanu orvos ugyanis — míg a beteg a műasztalon feküdt — dühösen ráfordott az egyik gyakorlóorvosra, Jungert Bélára, akit goromba sértésekkel illelt. Az operációnál jelen volt dr. Ferenc Dezső gyakorlóorvos is, aki a sértések hallatára védelmébe vette Jungertet, majd pedig ökleivel többször Selegeanu arcába vágott. Erre általános verekedés kezdődött, amibe beleavatkoztak az ápolók is és megfekeztek a két verekedő embert.

Elposványosul a vizsgálat

Az esetről jelentést tettek Candea igazgató-főorvosnak is, aki megis indította a vizsgálatot, mely azonban

végleg elaludt — annak ellenére, hogy Temesvár társadalma erőlyesen követelte az eset kivizsgálását.

Mindkét verekedő orvos ma is Temesváron van, sőt Selegeanu Miletits helyettese is lépett elő s ezt a minőségét arra használja fel, hogy a kisebbségi betegeket, a magyaokat allandóan inzultálja, gorombáskodik velük, sőt Temesváron azt is rebesgetik, hogy gyakran megpofozza vagy az ápolókkal megpofoztatja őt.

A főorvos nem érdeklik a középkori állapotok

A múlt napokban felkerestük Candea igazgató-főorvosot, hogy személyesen információkat kérjünk a temesvári városi kórházban uralkodó állapotokról. A kórházban levő patkányokat, tetveket illető kérdésekre a főorvos merev hallgatással válaszolt. Majd pedig azt a kijelentést tette, hogy a kórházi rendtartás 27-ik szakasza értelmében nem áll módjában a belgyógyászati-osztály főorvosa felelősen rendelkezni, mert a kerületi inspektor azt mondhatná, hogy túllépi a hatáskörét.

— Igaz-e főorvos ur — hangzik a kérdés — hogy a belgyógyászati-osztályon patkányok, poloskák teszik elviselhetetlenné a betegek helyzetét.

Kinos hallgatás és vállrántás a felelet. És a felszerelés kétségbeesítő. Engem nem érdekel — hangzik a meglepő válasz. En az osztályomon kívül csak adminisztrálok.

E sovány feleletet után megtekintettük a betegszobákat, ahol borzalmas kép tárul elénk.

A borzalmak tanyáján

Az ambulancia szomorú kis szoba. Felszerelés egy rossz divány, szürke fehérenemű rajta. Már itt mersékelten piszkos minden. Egy árva, kopott gázrezső. Egy rozoga szekrény. Minden felszerelés benne van. Egy mosdó és rossz levegő. Laboratóriumnak, vizsgálóknak, röntgennek se híre, se neve. Az egész kórházban egyetlen fürdőszoba, egy rozsdás kád egy sötét, piszkos lyukban.

Tüdőbajos osztály. Két terem. Sötétség, förtelmes levegő. Rozoga vaságyak, piszkos, hiányos ágytakarók. Egy pár beteg kinosan hörög. Az ablakok becsukva. Dante poklara emlékeztető kép. Egy egészséges ember e döglétes levegőben pár hét alatt tüdőbajt kapna. Beszélni szeretnék egy beteggel, de a fojtó bűzben elszédülök és kitámolygok a tornácra, mert folyosó nincs.

Más szoba. A kilincs le van törve, az ablakok piszkosak, ugyanaz a fojtó levegő, a régi falakból árad ki valami kibíratatlan bűz és megfekszi az ember mellét. Egy öreg 65 éves postafőtiszt. Kinosan hörög, borzalmas állapotban van, alig tud felülni. Egy

mozgó halott, holnap ki kell menjen. Betegebb, mint mikor behozták, sirva mondja, hogy az étkezés rettenetes, éheznek. Harminchét évig szolgált az államot és éhen kell pusztulnia.

Patkányok a bujakóros osztályon

A bujakóros osztályban poloskák másznak a falon, a sötét ágynemű tetvek hiznak, a piszkos padlón patkányok ugrálnak, a betegek pedig éheznek. A falakról hull a vakolat és nedvesség árad. A rozoga kályha füstöl, a felmeztelen szerencsétlen emberroncok pedig összebujnak és apatikusan bámulnak vagy bambán röhögnek.

Akik ebbe a kórházba bekerülnek, azoknak ugys minden mindegy. Azok előtt az életnek semmi értéke nincs. Midőn a kapun kitámolygok, megdörzsölöm a szememet és Dante szavai motoszkálnak szédülő fejemben: Lasciate . . . Hagyjatok fel minden reménnyel, ti, kik beléptek. Pataky Tibor

Gyümölcsfa és rózsza

oltáshoz legjobb a hidegen kenhető

„Kárpáti“ oltóvisz

Kapható: Magkereskedésekben, drogériákban és a „Hangya“ szövetkezetekben. Készíti: Patay Jenő Budapest, III. Lajos-utca 104. szám alatt.

LISZT NÁNDOR

CSILLAGOS ÉG (U J V E R S E K)

Stephaneum, 925 Budapest

Ára 35.000 kor.

Kapható minden könyvkereskedésben és a „Hajdúföld“ szerkesztőségében !!!!

ELEGANS TAVASZI :: NŐI :: FELOLTÓK és RUHAK

Komlós Géza
divaatházában megyeház mellett

Divatköpeny 490.000-tól | Divatruha — 250.000-tól

Nagy választék! Szolid olcsó árak!

Kovorkont, Ripas, Burberry, Viskard eredeti modellekben

Érvényes már a mai naptól!

Sándor, József névnapra és a husvéti ünnepekre

Főüzletek a város minden részében

OLCSÓ LIKÓRVÁSÁR

1 literes üveg Krém likőr I.	€ 65000
1/2 I.	€ 38000
1 literes üveg Triple sec I.	€ 75000
1/2 I.	€ 42000

Hangyában

Főüzletek: Rózsa-utca és Piac—Miklós-utca sarok

Égyomorra már egy fél pohár
Schmidthauer világhírű

Igmandi

keserű viz

jó évágyat, kellemes közérzet és munkakedvet biztosít.

Kecskeméti rózsza- és kajszinbarackfát

ooo és mindennemű magas- és középtörzsű ooo

gyümölcsfát, törpe és bokorfát, alakfát, diszfát, sorfát, disz- és fedőcserjét, sövénycsemét

kifogástalan minőségben és bármily mennyiségben szállít, árjegyzéket kívánatra bérmentve küld a

Kecskeméti Faiskola és Magtermelő B. T. Kecskemét, III. Széchenyi-tér

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFOLD hirdetéscímek biztos az eredmény.

HÍREK

1926 március 14. (Vasárnap)

Prof.: Matild. Kath.: Lactare.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban viharos, szeles és csapadékos idő uralkodik. A lecsapódás mennyisége kisebb volt. A hőmérséklet emelkedett.

Időprognózis: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-12-ig.

Városi múzeum: 9-12-ig.

1926 március 15. (Hétfő)

Prof.: Kristóf. Kath.: Longin vt.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-12-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 29.), Sas (Hatvan utca 70.), Bocskay (Cegéd-utca 29.), Tizza (Péterfia-u. 76.)

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomban

Negytemplomban délelőtt 9 órakor Szele György, délelőtt 11 órakor Kovács Pál, délután 3 órakor Márki Kálmán.

Kistemplom zárva.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 3 órakor Perpeth Ferenc.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Révész Imre, délután 2 órakor Média László.

Ispóti templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Nagy István.

Homoktói imaházban délelőtt 10 órakor Kolozsvári Kálmán, délután 2 órakor Pálosky Sándor.

Kollégiumi Oratóriumban d. e. 10 órakor Dancsibay Sándor, délelőtt 11 órakor dr. Varga Zsigmond, d. e. 12 órakor Kovács János.

Római leánynevelő int. délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boér Károly.

Nyílttelepen délután 3 órakor Vallásosnap.

Csepőkertben délután 3 órakor Vallásosnap.

Műc: Komád Zoltán.

A rom. kath. templomban

Szentmisék a szokott vasárnapi rendben. Utolsó mise fél 10 órakor. Fél 10-kor ünnepélyes agymisét mond dr. Lindenberg János prépostszékes, utána prédikál Kovács Kálmán háplán.

Délután fél 4 órakor keresztúti ajtatósság. Szentbeszédet mond dr. Lakatos Sándor háplán.

A görög szertartású rom. kath. templomban

Röggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor délutáni szentbeszéd, délelőtt 9 órakor a rom. kath. és gör. kath. templomok részese szentbeszéd és szentmise, 10 órakor nagy szentmise szentbeszéd.

Délután 3 órakor nagy vacsernye szentbeszéd, 4 órakor Otárogyleti közös ajtatósság, fél 5 órakor Rózsafüzér ajtatósság.

Az ág. hitv. ev. templomban

az istentiszteletet március 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Farkas György tartja. A beszéd tárgya: Mit tesz keresztény ember? Elefánty S. orgona- és Csövény Endre énekesétől ad elő. 11 órakor közgyűlés. Szerdán délután 3 órakor bűnti esti istentisztelet.

— A debreceni református leánynevelő intézet március 15-én délelőtt 10 órakor a Kossuth-u. templomban hazafias istentiszteletet tart. 1. Kezdőének: Tebenned biztunk eleitől fogva. 2. Főének: 238. dics. 3-4. v. De te Uram! magyar népedet... 3. Róvf: Fohász. Énekl: a leányképzőiskola énekkara. 4. Imádkozik; Dr. Boér Károly vallásosnap. 5. Bartay: Nemzeti ima. Énekl: a tanítónéközpont intézet énekkara. 6. Himnusz.

— A Csokonai-kör választmányi ülést tart március 16-án, kedden délután 5 órai kezdettel. Teljes számu megjelenést kér az Elnökség.

— A debreceni Sakkör házi-versenye. A debreceni Sakkör házi-versenye nagy érdeklődés mellett folyik. A versenyzők igen erős küzdelmet vívnak egymással. A verseny állása a pénteki forduló után a következő: I. csoport: Kallós 4, Kiss 2, Kónya 1 $\frac{1}{2}$, ponttal. II. csoport: Torma 3 $\frac{1}{2}$, Vándor 2, Salánki 2 ponttal. III. csoport: Molnár 4 $\frac{1}{2}$, Tólos 3, Jagicza 2 $\frac{1}{2}$ ponttal. IV. csoport: Bocsan 3 $\frac{1}{2}$, Kocsis 3, dr. Bay 2 ponttal.

— Elhalasztották az Aransorsjáték húzását. A Nagytalálók Országos Egyesülete által a teljes megküldéshez közelítő embertársaink ingyenes elhelyezése és ápolása céljára felépítendő menhely javára rendezendő Aransorsjáték húzását a belügyminiszter május 12-ikére elhalasztotta. Miután a nagyközönség ezt az intézményt eddig is pártfogolta, minden remény meg van arra, hogy a május 12-én megtartandó húzásig, melyen hét kiló szinárany és három vagon buza is kisorsolásra kerül, a szükséges tőke ezen nemcsak célra rendelkezésre fog állni. A fő húzás május 12-én lesz megtartva.

— Partisi kockatánc a Bikában a vasárnapi 5 órai tanóránandók kieszáásával.

— Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tenyészállatvására március 19., 20., 21-én lesz megtartva a budapesti tenyészállatvásár telepén. Feljegy váltására jogosító vasuti igazolványok a debreceni Gazdasági Egyesület hivatalában kaphatók.

— Félóra utazás Budapestre március 15-től 24-ig. Igazolmány Máv. II. menetjegyirodában Piac utca 56. sz. kapható. Telefon 12-08.

— Dr. Baczy Ferenc értesíti a n. é. közönséget, hogy a Piac-utca 41. sz. I. em. levő irodája vezetését átvette.

— Háziipari tanfolyamok. A Szent Erzsébet Nőegylet rendezésében igen szép sikerrel folynak a különféle háziipari tanfolyamok. A már korábban közölt tanfolyamokra nagy számmal jelentkeztek, de a nyitrai csipke és az erdélyi varrottásra még mindig vesznek fel jelentkezőket. Jelentkezni lehet minden d. u. 3 órától a Kath. Reálgimnázium II. emeletén lévő tanteremben, ahol a tanfolyamok folynak.

— A Debreceni Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűlését március 21-én, vasárnap délután 4 órakor tartja meg a Polgári és Gazdskör helyiségében Elnökség.

— Polgárfelvételek a piarista hősök emlékére. A piarista hősök emléktáblája javára eddig a következő felülfizetések folytak be: Mihalovits Jenő, Kardoss Géza, dr. Schlotter Ferenc 1,000,000 K, Szepessy Ferenc 500,000 K, dr. Lukács József, Mezey István 200,000 K, dr. Tihanyi József 100,000 K, Békés István, dr. Fejér Ferenc, dr. Fenyves Ignác, Pápay János, Major Mihály, Németh Nándorné, dr. Preinzeberger Jenő, dr. Vitéz Veres Béla, dr. Vargha Kálmán, dr. Weszecky Oszkár, Wilhelms Emil 100,000 K, Fürst Béla 61,000 K, dr. Aczél Jenő, dr. Mándy András, dr. Major Sándor, Veress Vince, Vitkó József, dr. Watty József 60,000 K, Agárdi László 40,000 K, Sággy Imre 85,000 K, összesen 4,536,000 K.

— Nincsen róza lóvs nélkül, de kert sincsen róza nélkül. Rózsabokrokat a legillatosabb és legszebb fajtaiban szállít Ungvári József faiskolája Cegléd. Budapesti irodája VI., Andrássy-ut 56. Árjegyzék ingyen.

KUN JÓZSEF

készműves és műkősszobrás

Debrecen, Széchenyi-u. 1

Solingeni konyha és eszékések, ottok felelősség mellett kaphatók

Bérbeadás egy városi birtokot.

A városi tanács elhatározta, hogy a Hortobágy-Közdvar-Nyírórt elnevezésű 357 holdas legelőbirtokot, amelynek bérlete lejárt, árverés útján bérbeadja. Az árverést március 28. délelőtt 9 órakor tartják meg a Városházán. A Hajdúföld értesítője szerint az árverés iránt a gazdák között már is széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

— Szepessy Ferenc tánciskolájában az új táncanfolyam holnap, 15-én veszi kezdetét. Diákoknak délután 6-tól 8-ig, tisztviselőknél este 8-tól 10-ig Simonffy-u. 1-c. sz.

RISKO BELA

női divatterme

FERENC JÓZSEF-UT 26. SZÁM

Áralt a viszonyokhoz képest mérsékelte

— Női bőrkéziyü mosható, női glacé, női és férfi kutyabőrkeziyü páriai 120.000 kor. Női divatkeziyü (Phantasi) 40.000-tól 180.000-ig. Kapható Vitarusnál Piac u. 16., Alföldi palota.

— Csűrös Béla festőművész aktiállítását nyitva van naponta 10-1-ig és 3-5-ig a Művészszobában Szentanna 5. alatt.

Legolcsóbban
szerezheti be
szükségletét

férfi és női szövetekből, kartonok, zefírek, vásznak, férfi és női fehérneműk, szőnyegek, paplanok és más egyéb a rőtös szakmához tartozó cikkek közül a legolcsóbb feltételek mellett heti és havi részletfizetésre

Hungária részletáruházban
Piac-utca 77. szám, az udvarban.

— A Népszórá Főiskolai Tanfolyamon vasárnap, 14-én délelőtt 11 órakor tartja dr. Darkó Jenő egyetemi tanár negyedik és egyúttal befejező előadását „A platonizmusról”, melynek főbb tételei a következők lesznek: A platonizmus hatása az újkorban a vallásfilozóphiára, az exakt tudományokra, a modern filozóphiára, az európai irodalmakra, képzőművészetekre és zenére. A platonizmus hívatása a jelenkor kulturájában. Ez előadás a jelezt időben a kollégium díszterme melletti tanácsteremben lesz.

— A Debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület tudományos bizottsága elhatározta, hogy nemzeti történelmünk és a hagyományos magyar vitézség emlékeinek az ápolása érdekében időnként előadásokat rendez. Az előadásorozatot március 18-án kezdik meg a helyiorségi tisztikaszinóban délután 6 órai kezdettel, amikor is dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár az ősi magyar hadiviseletről tart előadást. — Az előadások iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. A belépő jegyek ára 10 ezer korona és korlátolt számban még kaphatók a Csáthy-, Méliusz-, Hegedűs és Sándor- és Antalfy-féle könyvkereskedésekben.

— Tűkörgyártás, kirakatok tűkörzése, autók e-lasztó üvegöze, Sipkovits, Szivutca 5-15. Telefon 3-56.

Végyegy: Világosfej

VILÁGOS FEJ

mindig csak az orvosok által ajánlott élesztő pótló

Dr. OETKER-féle sültőport

használja. — Kétféle konyhai segéd-szerek még a Dr. Oetker-féle vaníliacukor és puddingpor. — Vénykönyvet ingyen küld: Dr. A. Oetker. VI. Király-utca 76. sz.

EGY LITER

ASZTALI BOR

7500

korona

0000

Csanak József K. Rt.

Telefon 70. Piac-utca 51. szám alatti üzletében

Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek RT., Budapest, VIII., Örömvölgy-u. 8.

Gyümölcsfák

téli

permetezésére

rovarkártevők ellen

gombabetegek ellen

DENDRIN SOLBAR

Kapható: Bánó Andor gyógyszerárában Piac-utca 50. szám alatt, Debrecen Város Kertészleténél és a Hangya kirendeltségnél.

a leghatásosabb szerek

Hol készülnek a divatos tavaszi toalettek? A korszón és estélyeken az elegáns hölgyek ruhája mindig feltűnést kelt. A szép ruha egyéniséget, erőt, szépséget ad viselőjének. Épen azért nagy probléma a hölgyeknél, hogy hol és milyen ruhát csináltassanak. Mert a modernizálást, választékosságot és a szolid árat ritkaság egy helyen, egy divatruházban megtalálni. Nem titok, hogy mindazt elsősorban Laborfalvy Márkos Lujza urasszony közkedvelt, — Brassóból Rákóczi-utca 41. szám alá helyezett, — elegáns divatszalonjában meglik a debreceni és vidéki uri hölgyek. Ott készülnek a feltűnést keltő tavaszi toalettek, melyek fogalomszámba mennek. Ezen modern divatszalon egy év alatt igen kedvelt lett és állandóan látogatja a legelőkelőbb hölgyközönség.

A Debreceni Kölcsház Segélyező Egylet m. sz. a 37. és 39. évtársulati lejárt törzsbátétkönyvecskék, valamint az üzletrészek után járó haszon kifizetését f. hó 16-án, kedden megkezdi. Uj, pengő törzsbátétek még késedelmi díj fizetése nélkül kiadatnak.

Az Országos Tisztviselő Hízelítő Szövetkezet igazgatóságától értesítés alapján felkérem a telektulajdonos tagokat, hogy a telek tulajdonjogát és tehermentességét igazoló telekkönyvi kivonatokat szerezzék be, mert azokra rövidesen szükség lesz. Értesitem egyúttal a tagokat, hogy a csoportvezetőnél befizetéseket csak március 15-ig eszközölhetnek. Azután a befizetések a csoportvezetőnél kapható postai befizetésekkel eszközölendők. A március 1-én esedékessé vált részlettel hátralékban levő tagokat felkérem, hogy fizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget, mert különben eddig szerzett jogait is elveszíthetik. Tipusrajzok újra kaphatók. Csoportvezető.

Papnai, Krisztián története a leghűbesebb életrajz Jézus Krisztusról. Kapható Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 6—12.

Husvél-i társas kirándulás a Bükk-hegységbe és Lillafüredre. — Husvét első és másodnapján 2 napos kirándulás lesz Debrecenből Springer József Kárpát-egyesületi tag vezetésével a Bükk-hegységbe és Lillafüredre. Költség személyenként szállással és étkezéssel (Lillafüreden) együtt, beleértve az utiköltséget is III. oszt. utazással 230,000 korona, Kárpát-egyesületi tagok és arcképes igazolvánnyal rendelkezőknek. — Kárpát-egyesületi tagságba és kirándulásra jelentkezni lehet Springer József könyvkereskedőnél, Kárpát-egyesületi tagnál, Főposta mellett.

Az ev. egyházi adó most március havában esedékes. Mielőbbi befizetését kéri az ev. pénzügyi bizottság. Az egyház évi jelentése nyomtatásban megjelent és a lelkesívi hivatalban kapható.

Ügyvédi hír. Dr. szentimrei Nagy Samu ügyvéd irodáját Péterfia-utca 2. szám alatt megnyitotta.

Eladó temetőzési vállalat teljes felszereléssel, három kocsival Hajduböszörmény, Szabó Imre.

Izlése, tartós, szép szobafestő, mázólo munkálatokat szolid árban, kedvező feltételek mellett készít Mandel festő Péterfia 36. Telefon 1461. Köztisztviselőknek engedmény.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry János fogműtermében Darabos-utca 18. szám alatt. Kollegium mögött.

Cs. vásáron szabad állatot árulni. Törvény van rá, hogy vásáros napokon csakis az állatvásárok korlátain belül szabad az állateladásokat lebonyolítani. Egyik debreceni lökerekedő ezt nem volt hajlandó respektálni, hanem a multheti baromvásárok a lóvásártér kapujában állította meg az eladásra igyekvő lótulajdonosokat és ott alkudozott velük. A lökerekedőt 200,000 koronára büntette a hatóság, amely ezután még szigorúbban el fog járni azok ellen, akik a fenti rendelkezésnek nem tesznek eleget.

Sefcsik vonósnagyos a Zenedében március 18. Jéggyök Hegedűs és Sindornai és Keszthelyi.

Kortársi előadás. Debrecen sz. kir. város kertészete kedvező idő esetén március hó 14-én, vasárnap délután 3 órakor a városi kertészetben Nagyerdő 15. sz. alatt, a gyümölcsfák gondozásáról bemutató előadást rendez. Előadás tárgyai: 1. Gyümölcsfa ültetés. 2. 3—4 éves gyümölcsfák alakítása (metszése). 3. Öreg gyümölcsfák metszése és tisztogatása. 4. Vértetű irtás, permetezések különféle állati és növényi kártevők ellen. 5. Permetezők és védekező anyagok bemutatása. Felhívjuk a gyümölcsfákkal foglalkozó közönség figyelmét a tanulságos előadásra, melynek minden egyes tárgya a gyakorlatban lesz bemutatva. Az előadás látogatása ingyenes. — Városi kertészet.

Statisztika az öngyilkosokról. Az elmúlt hónapban Debrecenben öt öngyilkosság történt, melyek a következőképpen oszlottak meg: Kalium hypermangan 1, marolug 2, lóvés 1, önakasztás 1 esetben. Érdekes megemlíteni, hogy a mentők, akik 1906. szeptember 1-től működnek, azóta 67482 esetben vonultak ki.

KÖNYVESHÁZ

Ózdy Béla: A rózsaszínű ház, (A Danubia kiadása, nyomtatta a Danubium Egyetemi Nyomdája Pécsett. A címlapot íj. Richter Aladár grafikusművész rajzolta. — Ára 60,000 korona.) Ózdy ez első regényében máris kész és igen kialakult írói egyéniségnek mutatkozik. Legértékesebb sajtósága a fantasztikumnak és a sajtószertű humornak összekeverése, ami az irodalomban eddig ismeretlen ízt kölcsönöz írásának. A Rózsaszínű házban egy ódon, szinte valami meséből föléltet kisváros kacagató alakjai elevenednek meg s a legfantasztikusabb elképzelések, epizódok magyarázódnak meg egészen természetes, hihető módon. A főalakok rajza páratlanul eredeti: a szerelmi történet is, mely a mese magvát teszi, nélkülöz minden banalitást, megszokott szint s mélyebb jelentőséget nyer azáltal, hogy megmutatja azt az utat, melyen a szerelem az érzékiségtől a tisztultabb, szebb érzésekké jut el. A regény finom, sohasem bántó erotikája ezt a célt szolgálja. — legművészebb tulajdonságai a gazdag fantázia s a festői, lebilincselő stílus.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Vasárnap, március 14. délután: Dolly. Miczi—Szegő, Czirkli—Szigeti Jenő, Este: Alexandra. Bérletszűnet.
Hétfő, március 15.: A hid. D) bérlet.
Kedd, március 16.: A hid. D) bérlet.
Szerda, március 17.: A hid. B) bérlet.
Csütörtök, március 18.: A hid. C) bérlet.
Péntek, március 19.: A hid. A) bérlet.

Mozgósínházak közleményei:
Vasárnap — Március 14-én

Apollo-mozgó
A főváros legelőkelőbb mozgóiban óriási hatással adták elő Fox világatrakcióját, a „Havoc” ot. E világ sikert elért filmben nemcsak az elmúlt kor szépsége van látható, hanem a mai csupán idégembereknek lázasan lüktető élete is erősen ki-domborodik. Georg O'Brien a közönség kedvence, ugyszintén a ragyogó szép Mardarete Livingston utolérhe ellen alakítását mutatnak be. A drámai jelenetekben bővelkedő műsorhoz egy világhírű csatlakozik.

Vigszínház-mozgó
Kizárólag csak felnőtteknek engedélyezve! „Főhadnagy ur a feleségem”. Vigjáték 8 felvonásban. Az egész mese befér az ember félmárkiba, de ezt aztán úgy megcsiklandozza, hogy az egész lelke nevel belé. Harry Liedtke és társai szereplésével annyi mulatságos, annyi egyéni kedvesség szorult e filmben, hogy bátran alíthatjuk, miszerint e film a saison legjobb vigjátéka. Kisérők: „Sicc és a tenger-alattjáró” és „Bogarász ur bogarászik” burleszkok.
Jönnek! „Aranyláz” és „Három szerelmes szép asszony”.

Úrán-mozgó
Harry Carray a legjobb alakítását adja „Az éjféli karvaly” 7 felvonásos kalandor filmben, amely a nézők érdeklődését mindig éberentartja. Megelőzik: „Majomország” és „Monsieur Bocker” kitűnő burleszkok.

Hétfő, Kedd, Március 15. és 16-án.
Vigszínház: A világhírű Aranyláz... Charlie Chapin rendezésében és szereplésével. Ez a 8 felvonásos tragikomédia az emberibrázolás terén elérte a legnagyobb tökéletességet. Max Harden a leg-híresebb német publicisták egyike rajongó táviratban üdvözli Chaplint, aki a filmet igazi művészetté emelte. Kisérők: Veszekedő örökösök, burleszk.
Apollo: Lubitsch Ernő rendezésében a Három szerelmes szép asszony 8 felvonásban, öt elsőrendű star művészetét hozta egy kalap alá a filmben a rendező oly ragyogó környezetben, amiket csak Amerika nyújthat. Megelőzik: Ura Hírűdő.
Jön! Bugyi Sándor debreceni talijás. A lu meg én!

Meteor-mozgóban
Vasárnap „Az ópium rabjai”. Világatrakció! A „Patentház” kíséreléssel. Amerikai burleszk. Előadások 3 órától. Jön „A túpripa”.

TESTEDZÉS

A debreceni csendőrkörület 1926. évi mezei futó- és birkozóversenye

A debreceni VI. számú csendőrkörület a debreceni csendőrszázados parancsnokság rendezésében március 10-én 15 órai kezdettel tartotta meg 1926. évi körületi mezei futóversenyét a helybeli úgőtéri versenypályán. A verseny a debreceni vegyesdandár parancsnokai képviselő vitéz Homorogdy Pál ezredes, Vámos Béla ezredes debreceni 11-ik honvédegyalozred parancsnoka és Gidőfalvy Elemér csendőrezredes, debreceni csendőrkörület parancsnoka jelenlétében folyt le 4 km-es távon.

A versenyre 35 fő csendőr, 25 fő honvédségi egyén s 7 fő leveinte nevezett be, kik valamennyien elindulva, a versenyt végig is futották. A verseny részletes eredménye a következő:

I. Csendőrségi és honvédségi versenyben: 1. Gyulai Gábor szakaszvezető a debreceni tűzészázados 12 I 28 II. 2. Dobos Miklós csendőr a debreceni csendőrkörületből, 3. Potcsik Géza őrmester a debreceni 11. honvédegyalozredből, 4. Gottenhuber Imre főtűzer a debreceni tűzészázadosból, 5. Fagyal József próbacsendőr a debreceni csendőrkörületből, 6. Baulina István honvéd a debreceni 12. gyalogezredből. Az egyéni verseny győztesei értékes tiszteletdíjakat és érmekeket nyertek.

II. Levente egyesületi verseny: (3000 m.) 1. Mikulás György 12 I 19 II tiszteletdíjat és ezüstérmét nyert, 2. Szerecs József ezüstérmét nyert, 3. Kolozsvári Gyula ezüstérmét nyert. A szép és értékes díjakat Paksi Kiss Tiborné osztotta ki.

A mezei futóverseny után a csendőrkörületi birkozóverseny tartott meg. A verseny szép és élvezetes küzdelem után az alábbiak szerint végződött: 1. Nehéz súly győztese: Saabó Mihály próbacsendőr, a nyíregyházi csendőrkörületből, 2. Középsúly győztese: Kovács Gábor próbacsendőr és 3. Könysúly győztese: Néki István csendőr, mindkettő a debreceni csendőrkörületből. A győztesek mindannyian szép tiszteletdíjat és aranyérmét nyertek.

A csapatversenyben a debreceni csendőrszázados csapata győzött 20 ponttal a 10 pontot elért nyíregyházi csendőrszázados csapata előtt s így a szép vandordíjat a debreceni csendőrszázados nyerte meg. Győzelmét a debreceni csendőrkörület vezetői kiváló eredményre biztosította.

A DKASE tennispályája. Mint már jeleztük a DKASE a Piac-utca 9. sz. a. házban 3 tennispályát készített. A vezetőség ezután ismételten felhívja azokat, akik a tennispályákat igénybe óhajtják vanni, hogy erre vonatkozó szándékukat március 20-ig írásban vagy telefonon (74. szám) jelentsék be Loránt József főtitkárnál (Gágyár).

A debreceni motorkörképárkú vezetősege a motorsport minél szélesebb körben való megkedvelését, a motorsport fejlesztése s minél intenzívebb tétele érdekében társas kirándulásokat vett terbe. A legelső ilyen kirándulást március 28-án óhajtja megrendezni, — melynek a hajdusoboszlói hóforrás lesz végcélja, jobban mondva érdekesége. A hóforrás műszaki vezetősége a kiránduló motorosoknak a legnagyobb készséggel szolgál utba igazítással és magyarázatokkal. A forrás megtekintése után a hajdusoboszlói Bika-vendéglőben gyűnek össze a motorosok s rövid uzsonna után térnek vissza Debrecenbe.

Az árvízkarosultak javára rendezett körmerkőzés I. fordulója a Dózsai uti pályán kerül lebonyolításra. A DEAC régi riválisával, a KASE-val találkozik. A DEAC-nál a védelem, a kereskedőknel pedig a csatársor a gyengébb. Bíró: Szabó Kálmán. — A DEAC—DKASE-mérkőzés után a DVSC találkozik a DTE-vel. Itt is nyílt küzdelem várható. Bíró: Nagy Daniel. — Dél-élelt 10 órakor a DVSC íj.—DTE

Plissirozást !!! guvlirozást
készít
PALOTAI kelmefestő, vegytisztító, gőzmosó
Batthyány-u. 26. Kálvin-tér 5
Sodronykerítések
nagyválasztékban
BÉSZLER ÉS DÁVID vaskereskedésében, a Kossuth szobor mellett.

ifj. bajnoki mérkőzést tartják meg a Nagyerdőn Rencz Antal bíraskodása mellett. — Berettyóújfaluba a Szabolcsi MÁV járól el, hogy a BUSE csapatával mérje össze erejét. *Bíró: Horváth Endre.*

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0.0072.80

Zürichi zárás:

Zürich, március 13.

Budapest 0.0072.80—0.0072.80, Páris 18.85—18.85, London 25.25¹/₂—25.25¹/₂, New-York 519.0¹/₂, 519.1¹/₂, Brüsszel 28.57¹/₂—28.57, M.l.ró 20.85—20.85, Amsterdam 208.1¹/₂—208.1¹/₂, Berlin 123.70—123.70, Bécs 73.20—73.20, Szófia 3.76—3.75, Prága 15.38¹/₂—15.38¹/₂, Varsó 67.60—67.50, Belgrád 9.15¹/₂—9.15¹/₂, Bukarest 217¹/₂—217¹/₂.

Terménytorzsade zárás

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 382.5—385, felső tv. 380—382.5, fehérmezei dunántúli 377.5—380, pestvidéki 380—382.5, 77 es tv. 387.5—390, felső tiszavidéki 387.5—387.5, fehérmezei dunántúli 382.5—385, pestvidéki 385—387.5, 78-as tiszavidéki 390—392.5, felső tiszavidéki 387.5—390, fehérmezei dunántúli 385—387.5, pestvidéki 387.4—390, 79-es tiszavidéki 387.5—390, 79 es tiszavidéki 392.5—394, felső tiszavidéki 390—392.5, fehérmezei dunántúli 387.

Ferencvárosi zárás

Nyitvására érkezett 1342 darab sertés, Árak: zsír-érték prima öreg 19—19 egynegyed, II-od reidü 18—18 egynegyed, fiatal nehéz 20—20 egynegyed, közép 19—19 egynegyed. Vidékre elszállítottak élve 18. Az iránysat lanya, zártságán nem volt fizet.

Alföldi Első Kékfestőgyár

SZTARICKAY FERENC
Békéscsaba!

Bérfestésre elvállal, kibővített üzemiében, minden e szakmába vágó munkát, a legolcsóbb napi áron, úgy mangolt mint magasztalan állapotban. —o— Specialista orange, setét és világosveres festőkben. Mult évi németországi tanulmányutamon begyakorolt legújabb rendszer és a legjobb módszer szerint.

ÉPÜLET-, BUTOR- ÉS LŐSZERSZÁM VASALÁSOK, FOURNÉREK

Bészler Lajosnál
Széchenyi-utca 2. szám alatt.

Iszákosság

Bűnré és nyomorra vezet. Iszákosságot lehet gyógyítani. Iszákosságoknál ajánlom gyógyódomat. Ára 5000 korona. Kapható Takács József Országos, Szeged, Gyógygyógytér 2. Vidékre a pénz előzetes beutalása mellett 10 ezer korona. Használati utasítás minden csomaghoz. Több mint egy millió köszönő levél érkezett a világon minden részéről.

Tüdőbetegek!

Azthmás, sápadt, sovány, étvágytalan, vagy vérszegény betegek, még azok is, akik már menthetetlennek sorába vették magukat, siossenek a legközelebbi gyógytárba és kériék a

„TIMANIN”-féle Muradó teát
1 csomag használatai utalással 22000 K
Ha olyan patikába téved, ahol véletlenül meg nincs, forduljon
Budapest, VII. Varsány-utca 2. Gyógytár iradához, ahol azonnal intézkednek, hogy utánvétellel kapjon négy csomagot címére. — Főlerakat minden gyógyszer nagykereskedőnél Budapesten

TAVASZI UTCAI ÉS ALKALMI RUHÁK FESTŐJE ÉS TISZTÍTÓJA

BIRÓ festő és tisztítóművek

KOZPONT · ARANY BIKA ÉS PÉTERFIA-UTCA 30. SZ. ALATT

Horganyozott kerítésfonatok minden kivitelben és magasságban. **Méhészeti eszközök**: Hanemann rács, mülépprés st. **Mezőgazdasági és kerti szerszámok**. — Zománcozott lemezedények jóállás mellett, nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett beszerezhetők
Tóth Gyula vasnagykereskedésében
Debrecen, varosház épület : Telefon 29. sz.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉZTÁR

DEBRECENBEN, FERENC JÓZSEF-UT 16. SZ.

ALAPITVA 1872-BEN

Telefon 2 32, 9 60.

Áruraktár telefon 3 40

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
LEÁNYINTÉZETE

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére, folyó (csek) számlára. **Hitelek**et nyújt árukra, jelzálogi és egyéb biztosítékok mellett. Foglalkozik a banküzlet minden ágával

OLCSÓ! DIVATOS! OLCSÓ!

Már az olcsó vámtarifa mellett a legszebb külföldi tavaszi ujdonságok megérkeztek!

Apolló Divatházba

Debrecen, Piac-utca 67. Vármegye házzal szemben

Tavaszi kabátok és kabátkelmék (ripsz, covercoat, otomén) női és férfi ruha- és kosztümszövetek, eredeti francia, lyoni selymek és mindenféle uri és női divatcikkek, s. b.

Választék divat és ár tekintetében is szenzációsak!

Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak

ÓRIÁSI SELYEMVÁLASZTÉK!

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a

BIKSZADI

Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

LENGYEL

Vegyztisztító Kezmafestő Gőzmosó

CSAPÓ-UTCA 18.

Pilis és gyűlézős s járt műhelyben készítik.

Legszebb

FÉNYKÉPET

BAGOSSY

készít jutányosan

Kálvin-tér 8.

Vasárnap, ünnepeken nyitva!

ORIENT SZÁLLODA

Budapest, Dohány-utca 40.
(A Rókus kórház templomával szemben)

Szobáink árát mélyen lecsállítottuk. Fűtést nem számítunk.

ERICSSON-FÉLE

RÁDIÓ FEJHALLGATÓ

osnak véd.

jegyvel való.

Elsőrendű minőség

Feltűnő hatatlan hang-erősség

Tiszta, erős vételt biztosító Telefonkondenzációs rendszerű

3 lámpás Bádlovóvót, detektoros készülékeket, rádió alkatrészeket szállít:

„ERICSSON”

Magyar Villamosági Részvénytársaság ezeltől Deckert és Homolka.

Budapest, I. Fehér-ut 70. Városi tizlet: VI. Vörösmart-utca 67.

Gróf Somssich Tihamér

Borgazdaság Részv. Társ.

Kitűntetett borai a legfelsőbb körök asztalának díszé.

Budapest,

VI., Teréz-körü 9. szám. Telefon 142—85.

Kiváló

szépen és legolcsóbban fest, vegyileg tisztít

Libándy

Péterfia-utca 4. szám.

Legnagyobb női és férfi kalapraktár!

M. NAGY MIHALY

Tel. 1038 kalaposmesternél Csapó-utca 17. (Szinhalai atjáré)

Alakítások szakszerűen eszközöltetnek. Kitűntetve aranyéremmel.

Női kalapok

szines selyem 150 ezer koronától 180 ezer K-ig

Alakítások modell szerint a legolcsóbban készülnek

Schimmer Mórénál

Piac-utca 2.

Megnyit!

Uj Hölgyfodrász Szalon

Hunyady- és Erzsébet utca sarok. Köztisztviselők fiókálaté mellett.

332/926. számhoz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Alulírott hivatal a Hajdúvármegye területén levő állami és megyei közutak 1926. évi hengerezéséhez szükséges körülbetűl 330 db 10 tonnás waggonyi tiszta szerves anyagoktól mentes kvarchomok mennyiség szállítására nyilvános versenyárgyalási hirdet.

A szállításra kerülő mennyiségek állomásonként részletezve a következők:

1. Cserepesre 53 waggon.
2. Nádudvarra 37 waggon.
3. Kábra 55 waggon.
4. Hajduszobozsra 155 waggon.
5. Nagyhatra 30 waggon.

Pályázni szándékozók ajánlataikat legkésőbb 20.000 koronás bányegyellettel zárt borítékban 1926. évi március hó 27-én délelőtt 10 óráig alulírott hivatalnál nyújtsák be.

Ajánlat tehető egészben vagy részbeni szállításra (részszállítás csak állomásonként vállalható).

Az ajánlatban megadandó — állomásonként részletezve — 1 db 10 tonnás waggon homok ára a rendeltetési állomáson atvéve (tehát a vasúti fuvardíj feladási költség, mérlegelési díj, a hivatal által bérlet karakterű ehez való kiállítási díj, szóval minden a vasúti szállítással kapcsolatos költség és illeték, valamint a II. és III. fokú bányegyelleték beszámításával).

Külön megadandó 1 waggon homok ára a feladó állomáson atvéve is.

Megadandó az ajánlatban a napi maximális szállító képesség (minimum naponként 4 db 10 tonnás waggon) valamint a fizetési feltételek is.

A szállítás a hivatal által megszabott szerrend szerint később megadandó határidőkön belül eszközölendő.

A hivatal a fent megadott szállítási feltételek tekintetében semmi kötelezettséget nem vállal, s azt bármikor megváltoztathatja, beszüntetheti s fentartja magának, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

Egyéb részletes felvilágosítás alulírott hivatalban (Debrecen, Vármegyeház II. emeletén).

Debrecen, 1926 március hó 12.

II. klr. államépítészeti hivatal.

Poloska

sváb, tetű, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSEER — amellyel felelősséggel és megfizethetően vállalja a féregirtást és lakások vizsgálatát helyben és vidéken. Poloska és féregirtószer kapható

Nánássy István

Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

A legjobb

minőségű angol szövettel mértékszerűen készített

férfiöltönyt

1,100.000 koronaért és feljebb, ugyancsak 450.000-ért Garantiált szakemberi munka.

Szabó István úri szabó

Tímár-u ca 2.

Szenyanna-utca saroképület.

Tavaszi férfi és női ruhát izléseesen tisztít, fest Wacha gyár Simonffy-u. 55.

Az ország legnagyobb bútoráruháza

**MODERN ÉS ANTIK
TELJES-LAKBERENDEZÉSEK**

BÚTOR

VI. LÁZÁR U. 3. SZ.
BUDAPEST

Nemes gyümölcsfák

legkiválóbb, a mi vidékünkön legjobban termő fajokban kiváló erős példányok, u. m.: alma, körte, kajszinbarack, ősi barack, szilva, cseresznye, meggy, birsalma, dió, nagygyümölcsű oltott eper **jutányosan kaphatók!**

Fajazonosságért felelősséget vállalok.

FARKAS GYULA

Telefon 312 műkertésznél, Telefon 312

Debrecen, Közvágóhid mellett

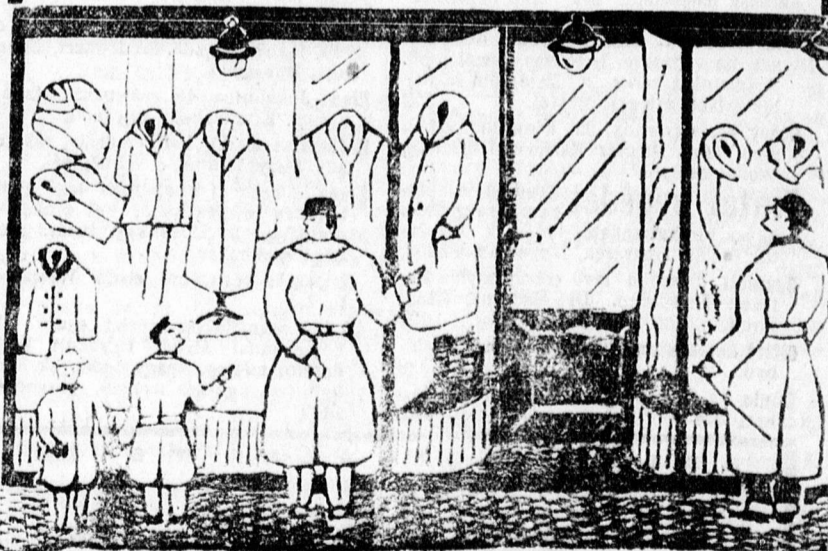
Kossuth-utcai villamos végállomásától pár pernyi séta.

HAJDUSÁGI

PIAC-U.
67

FÉRFIRUHA
:: ÁRUHÁZ ::

PIAC-U.
67

Nézd apa!

Csak itt vásárolj ruhát, mert ez a legolcsóbb férfi és gyermekruha áruház, hol nagy választék van férfi és gyermek ruhákban feltűnő olcsó árakkal!

Van-e már

zongora- vagy cimbalomsorsjegye?

Ha nincs, s'essen venni, mert már mindenkinek van, aki a szerencsét keresi, mert a nyereségre meg van a nagy esély, mivel ennél kevés a sorsjegyek száma. **HUZÁS 1926 ÁPRILIS HATODIKÁN lesz.** A nyereségtárgyak ki vannak állítva Szendrő Sándor zongoratermében, — Batthyány utca 22. szám, hol sorsjegyek is kaphatók, valamint az összes dohánytözsdekben.

Csövázst a vetőmagvakat

USPULON

porpáccal

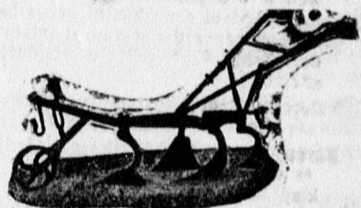
Kapható: Bánás Andor gyógyszerésznél Piac-utca 50. Debrecen Város Kertészete és a Hangya kirendeltségnél.

BAGI ÉS TARSÁ

KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERHALMA

Telefon: 5. Sörgőzeim: Bagi, Kaba. Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszertű csavaros kapló ekét a legelterjedtebbek általakít magánjárókat, készit géplakatos-, ézöntő-, kazán- és autogénehegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kuturási vállalata

teljes szavatossággal készit új ártézi kutakat bármily mélységre, végez próbái furásokat és elapadt ártézi kutak rendbehozását.

A Stock motor- és ekogár ker. köv.

Rádió!!

GÖRCSÖS LAJOS Batthyány-u. 26

Raktáron tart rádiókészülékeket s ezek alkatrészeit a legolcsóbb napiárban. Villamos selyemernyők, izzólámpák, stb. stb.

Értesítés!

Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy Riskó Béla női szabó cégtől, hol évekig dolgoztam, kiléptem és a

Batthyány-u. 2. sz. a.

női és gyermek divatszabóságot nyitottam,

hol mindenféle női és gyermekruhát a legeszebb kivitelben és a legolcsóbb napi árban vállalok.

Szíves pártfogásukat kérve tisztelettel

Stampf Erzs.

